

# DOMOLJUB



Iskanih vseh štirtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 6 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjevo ulico št. 2. Naročila, reklamacije in iskanja pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjevo ulico št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU  
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Iskanja se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petivrstna (šestina „Domoljubova“ širina 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljanju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Še koval prometpoštno-branilniškega urada št. 224.797.

Štev. 52.

V Ljubljani, dne 24. decembra 1907.

Leto XX

## Pogodba z Ogrji in naš kmet.

Državnizbor je pretečeni teden odobrila pogodbo z Ogrsko; sklenil je tudi postavbo za belokranjsko železnico, vrhutega priporočil, naj se čim najprej zagotovi tudi kamniška železnica do Polzele in zveza Kočevja s Črnomljem. Vse to so važne stvari. Že zavoljo železnice bi našim poslancem ne bilo mogoče glasovati proti pogodbi, toda naravnost trdimo, da so za našega kmeta s pogodbo samo pridobili mnogo ugodnosti, in da smo jim dolžni hvalo za njihovo delo. Kako kilavo se je obnašal pri tem Hribar in njegov tovariš Ploj. Izprva sta zarohnela, pokazala sta zobe in pesti; z obstrukcijo sta hotela preprečiti pogodbo; nazadnje sta pa stisnila rep. Ploj se ni hotel pokazati v zbornico, Hribarja so pa naši poslanci prisilili, da je glasoval z njimi. Poskrbeli so namreč, da je bil on izvoljen za poročevalca o belokranjski železnici. Odreči ni mogel, ker sicer bi bil doma šum in zato je postal rajše figa, ter snedel svoje žuganje v veliko zabavo celi zbornici.

Toda čemu naj pišem o njem? Škoda prostora, saj ga naši bravci le predobro poznajo. Namen našemu članku je pokazati, da je bila za našega kmeta potrebna pogodba z Ogrji. Če bi se ne bila sklenila pogodba, bi bilo dvoje mogoče, ali da bi se ohranilo sedanje razmerje, ali pa da bi se popolnoma ločili in bi na meji za ogrsko blago zahtevali dac ali carino, ravno tako pa Ogrji za naše. Če bi se prvo zgodilo bi bili mnogo na slabšem, ker so se ravno za kmeta dosegle po novi pogodbi velike ugodnosti.

1. Doslej so imeli Ogrji pravico na naših železnicah za blago, ki so ga izvažali preko naše države v svet, zahtevati, da se je vozilo za tisto ceno, katero so oni določili. Mnogokrat se je ogrsko vino, les, živina, maslo vozilo ceneje po naših progah kot naše domače. To odpaše po naši pogodbi in naša država ima pravico ogrskemu blagu nalagati voznino, kakršno sama hoče.

2. Ogrski mlini so svoj čas dobivali brez carine žito iz balkanskih dežel in so potemtakem s svojo ceno moko škodovali našim mlinarjem in poljedelcem. Po pogodbi je zdaj ta ogrska špekulacija enkrat za vselej odpravljena.

3. L. 1903. je naša država odpravila termino-kupčije na borzi, to se pravi take kupčije, pri katerih se ne da blago takoj, marveč se določi določen dan (termin), kdaj se bo blago dalo. Zlasti za kmečke pridelke se je s takimi kupčijami velikokrat določila nenaravna cena v silno škodo kmetu. V pogodbi stoji, da mora tudi na Ogrskem taka prepoved postati zakon; če namreč na Ogrskem smejo špekulantje umetno določevati cene, se to pozna tudi pri nas.

4. Dne 1. decembra letošnjega leta je stopil v veljavo pri nas vinski zakon v obrambo poštenega, naravnega vina. Kaj nam pomaga, če bi z Ogrskega prihajalo narejeno vino kot dozdaj? Zato je v novi pogodbi zagotovljeno, da bo v enem letu tudi ogrska vlada sklenila vsaj tako strog zakon kot je naš.

5. Z vinske kuge smo mnogo dobili iz Ogrskega. Zdaj so v pogodbi sklenjene silno natančne določbe, kako se mora vsaka žival, predno pride čez mejo, preiskati. Zlasti velja to za prašiče, ki jih bodo preiskovali in opazovali naši živinozdravniki na Ogrskem in ne pustili prej čez mejo, nego bode izkazano, da so popolnoma zdravi.

6. Ogrji bodo odslej plačevali dva odstotka več za skupne stroške kot

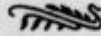
doslej. Če pomislimo, da znaša skupna svota nad 200 milijonov kron, je to vendar-le lepa svota. Vzemimo pa, da bi se zgodil drugi slučaj, da bi namreč Ogrji rekli: „Če ne marate pogodbe, pa tudi mi nočemo več tega razmerja kot dozdej; ločimo se.“ Potem bi bil naš slovenski kmet v sedanjih razmerah še bolj tepen. Na ogrsko žito bi se pač lahko vpeljala carina, toda ne pozabimo, da naše dežele ne morejo pridelati toliko žita kot ga potrebujemo. Moka bi se izredno podražila. Živina bi pa ostala pri tem, kar je. Ogrske živine se namreč v naši državni polovici vedno manj proda. Leta 1906 se je v avstrijskih javnih klavnicah in drugod živino-zdravniško preiskane goveje živine zaklalo 1.423.981 brez telet; prašičev pa 2.817.573. Ogrji so prodali to leto k nam 208.684 glav govedi in 318.427 prašičev, prvih torej 14, drugih 11 odstotkov. To se malo pozna. Ogrji bi nam pa na vse naše blago lahko naložili carino; silno bi se to poznalo pri ceni našega lesa, ki je marsikje poleg živine edini dohodek našega kmetovalca.

Kupčijska zveza med nami in Ogrji je sino tesna. Naših pridelkov in izdelkov je šlo letos do konca meseca septembra nad 900 milijonov na Ogrsko, odtam je pa prišlo k nam za 768 milijonov kron, večinoma žita, deloma živine. Do konca leta bo gotovo cena na Ogrsko od nas uvoženega blaga znašala precej nad tisoč milijonov kron. To ni šala. Če bi se vse to razdrlo, bi trpeli tudi pri nas.

Pa še nekaj! Ogrji so večinoma poljedelska država. Dozdej smo z Ogrji skupaj sklepali pogodbe s tujimi državami; vsled tega se je tudi mnogo ugodnosti doseglo za kmeta. Pomislimo samo, da se je odpravila vinska klavzula za Laško, in da zdaj laško vino ne more čez mejo brez visoke carine. Ko bi se ločili, bi trgovske pogodbe sklepali mi posebej in Ogrji posebej. Pri nas bi fabrikantje dosegli še večjo moč nego doslej in carina bi se sklepala samo v korist fabrikam, na škodo kmetu. Vrhutega so zdaj pogodbe sklenjene z Nemčijo, Italijo, Rusijo, Švico in Belgijo do l. 1915., oziroma 1917. Če bi se zdaj razdružili z Ogrji, bi skoro gotovo padle tudi te pogodbe, ker bi tuje države po pravici lahko rekle, da tistega, ki je z njimi pogodbo sklenil, namreč Avstro-Ogrske, ni

več, ker je tudi gospodarsko razbite v dve državi.

Naš kmet je lahko hvaležen našim poslancem, da so razumeli svojo dolžnost, in jo izvršili. Ko se vrnejo domov za praznike, jih bodo sprejela naša hvaležna srca in potrdili se bomo v zavesti, da smo prave može izvolili.



## Izobrazbi.

### O čarovništvu in o copernicah.

#### III.

Kdor je zasledoval to sodno postopanje s copernicami in njih sežiganje, se bo vprašal, kdo pa je upeljal to strahovito kazen. Brezdvojnna resnica je, da cerkev ni bila neposredno vzrok teh morij. Vedno in povsod je posvetna oblast po svojih starih zakonih, obsojevala čarovnike na gromade in cerkev je le dovolila, da so duhovske komisije preiskovale grešna dejanja zločincev in jih potem izobčevala, kar je bilo več ali manj potrebno v takratnih mračnih časih, ko je bilo treba ostreje postopati z nebrojem nevarnih in hudobnih ljudi.

Seveda se naša človekoljubnost ne more strinjati s tako trdnimi kaznimi, ali pred očmi si moramo vedno obdržati strogost starega pravosodstva, ki je predvsem zelo kaznovalo navne hudobije in verske ter državne prestopke.

Domišljija vseh ljudi, torej tudi duhovščine pa je bila več ali manj udana vražarstvu in nič ni bilo lažjega, kot prepričati koga, da je ta človek — čarovnik. Ta lokava, in v stoletjih pomnožena in utrjena vera se je tako zelo ukoreninila v dušo, da je bilo treba silnih duševnih in telesnih naporov in celega stoletja, da so razsvitleni možje iztrebili to zlo.

Pri nas v Avstriji je že nov kazenski zakonik Jožefa I. l. 1708 zelo omejil smrtno kazen radi čarovništva. Odpravila pa jo je velika cesarica Marija Terezija l. 1770. Njen sin Jožef II. je odredil, da se ima čarovništvo smatrati za golo goljufijo in tako tudi kaznovati.

Na Pruskem so odpravili mučenje l. 1740, na Angleškem okoli 1700, med tem, ko se na Španskem niso do leta 1804 mogli otresti neumnega praznoverja. Na Francoskem so se rešili snori vražarstva l. 1731, na Poljskem pa l. 1776.

Uradno štetje pravi, da je bilo samo na Nemškem sežganih dvestotisoč ljudi radi coperništva. Približno toliko tudi na Španskem, in na Francoskem, drugod pa okoli 150.000. Nič se torej ne motimo, ako trdimo, da je nesrečno vražarstvo požrlo več kot sedemstotisoč ljudem življenje in blago! Tu se vidi jasno, koliko gorja rodi nevednost in fanatizem (zagriženost). Tem bolj moramo poveličevati močnost in blagost onih mož, ki se niso strašili, nastopiti z ostro besedo proti temu malikovanju. Niso delali zastoni. Pridobili so na svojo stran vladarje in vplivne osebe, ki so naredile konec moritvi.

Polagoma se je tudi narod navadil opazovati skozi drugačna očala naravne prikazni. Naša blaga Marija Terezija je dekretu, ki je odpravil smrtno kazen za copernice in torturo (trpinčenje z natezalnico) pripisala besede, »da doslej še ni bilo nikjer

nikakega čarovnika ali čarovnice in, da so bile vse coperniške pravde hudobna goljufija, neumnost ali pablodnja dotičnih sodnikov!« Na koncu je bilo še rečeno, da naj vselej, kadar se bo pojavila govornica o kaki čarovniji, kak fizik (prirodoslovec) zagonetno stvar preišče.

Ali vseeno se ni dala vera v strahove in narodna vraža odpraviti. Še danes naš narod rad čuje one skrivnostne pogovore o »zakopanem zakladu«, ki ga čuva hudir. Le če imaš čiste misli in kličeš svetnike na pomoč, ga baje moreš izkopati.

Na Nemškem so še v 18. stoletju goljufive prodajavce kruha in sploh različne nepridiprave potapljali v železnem kurniku v vodu in poskušali, če so coperniki ali ne. Če je plaval po vrhu, je bil na sumu in ljudje so se ga ogibali kot javnega hudodelca.

Še v začetku devetnajstega stoletja so imeli tudi pri nas navado, da so tatove, postopaje in druge grešnike izpostavljali na sramotnem kamenu. Na prsi so mu deli tablico z napisom »tat«. Ljudje so hodili okoli njega in ga ogledovali. Marsikatera pikra je padla, med njimi tudi »glej ga copernika, rokavnjača« itd.

Rokovnjačem, ki so do leta 1853 tako bridko strašili Gorenice, so vsi pripisovali neko čudežno moč. Mislili so tudi, da se morejo narediti nevidne, če imajo pri sebi kos roke mrtvega novorojenega otroka ki so ga izkopali. Če ne verjameš, oglej si ob priliki narodno igro »Rokovnjača«, kjer te bo gotovo obšel ta čut.

Ponekod je še tudi ohranjena hudobna psovka »copernica«, s katero se našene kaka nepriljubljena beračica. Znano je tudi, da se matere boje jeznih izbruhov beračic in jih skušajo zadovoljiti, da bi ne napravile kake škode njihovim otrokom.

Nad zelo razširjeno navado, iz sanjskih bukev razlagati sanje in tem potem poskušati svojo srečo v loteriji, se ne mara mo prav nič izpodtikati, čeravno je vse le odvisno od slepe sreče in večalimani tudi spretnosti posamnika.

Končajmo z našo žalostno povestjo, ki bo pričala še poznim rodovom, kaj je vse že moralo pretrpeti ljudstvo. Nobena od najhujših svetovnih nesreč, nobena kuga, vojska, potres itd. ni ugonobila toliko ljudi, kot ravno ta usodepolna blodnja o čarovništvu, ki je zmešala vsem narodom možgane.

Danes lahko dihamo. Svobodno zasledujemo skrivnosti narave in se ponajmo z iznajdbami, ki so večinoma zelo skrivne, a nihče nas ne dolži pri tem čarovnije, češ, hudobcu je zapisal dušo in ta mu je razodel vse to.

Tudi ni naš vek veliko manj hudoben, kot so bili drugi, a kljub temu zločincev ne sežigamo in ne mučimo. Z znanostjo in izobrazbo se pač širi tudi človekoljubnost, četudi se mi ne moremo dovolj z njo ponajati.



## Političen pregled.

### DRŽAVNI ZBOR.

#### Punt v zbornici.

16. t. m. so rusinski poslanci vprizorili v državni zbornici pretep in kraval, kakor ga naša zbornica že precej časa ni videla. Rusinski poslanci so namreč zahtevali, da se morajo rusinske zahteve glede njihovih vseučilišč takoj prečitati, predsednik zbornice dr. Weiskirchner pa je odredil, da se to zgodi šele kon-



cem seje. Nato prično rusinski poslanci ropotati z miznicami, kričati na vse grlo, razbijati in žvižgati. Dr. Bačinski odlomi dober palec debelo hrastovo desko od miznice in jo vrže proti predsedništvu. Ni pa pomislil v divjem srdcu, da stoji pred ministrskimi sedeži glava pri glavi. Deska se zasuče v zraku na levo stran, kjer je stal poslanec »Slovenskega kluba« dr. Benkovič, ter ga zadene z vso silo svoje teže na kost nad desnim očesom. Dr. Benkovič se nezavesten zgrudi na tla. V istem hipu pa nastane krik, kot l. 1897, za časa najhujše nemške obstrukcije. Mnogi poslanci poskačejo na klopi, da bi preko glav prišli do Bačinskega, ki se je z rokami držal za klop in se ni hotel umakniti. Ker vse mirjenje predsednikovo ni nič pomagalo, prekine sejo. Ko bi ne bil poslanec Pogačnik še z nekaterimi drugimi tovariši prisilil Bačinskega, da se je umaknil, nastal bi bil pravcati in resni pretep. Dr. Benkoviča so peljali v posebno sob kjer so ga zdravniki obvezali.

Ko se je seja zopet otvorila, naznani predsednik v imenu rusinskega kluba, da izraža imenovani klub največje obžalovanje vsled nečrvenega dogodka. Ko kmalu nato stopi dr. Benkovič z obvezano glavo v zbornico, bil je hrupno pozdravljen.

Bačinski je v svojem klubu izjavil, da ni imel namena nikogar raniti, najmanj še dr. Benkoviča, in da je vrgel desko le v razburjenosti. Vsled te izjave ta dogodek tudi pri sodišču ne bo imel nikakih posledic.

Bačinski se je opravičil tudi pri dr. Benkoviču in ga prosil odpuščenja. Benkovič mu je nato dal roko in rekel: »Odpustim vam, gospod tovariš, prepričan sem, da me niste nameravali zadeti.

#### GLASOVANJE O DOLENJSKI ŽELEZNICI.

Dr. Šusteršič je glede črnomaljske železnice predlagal neko izpremembo, po kateri je omogočeno vladi, da napravi progo iz Črnomlja-Metlika v Kočevje. Stvar se bo proučevala in se odloči meseca aprila. Tudi železniški minister dr. Derschatta je glasoval za dr. Šusteršičev predlog. Posebne važnosti je oni del tega predloga, da naj se za progo od Kočevja v Črnomelj in od tu do deželne meje v Vinici prej ko mogoče prično pripravljala dela. Velikega pomena je dr. Šusteršičev predlog, naj se poddržavijo Dolenjske železnice, ko se izroči prometu proga Karlovec—Novo mesto. Velike važnosti je tudi sprejeta resolucija, da naj se uporabljajo pri zgradbi Dolenjske železnice le domači delavci s posebnim ozirom na izselence, ki se vračajo iz Amerike.

#### »SLOVENSKI KLUB« ZA POŠTNE IN BRZOJAVNE USLUŽBENCE.

V imenu »Slovenskega kluba« je bil dr. Šusteršič pri trgovinskem ministru dr. Friedlerju v prilog poštinih in brzojavnih uslužbencev. V tej zadevi se je vršilo tudi važno posvetovanje raznih poslancev z ministrom. Slovenski klub zastopata poslanca Pogačnik in Gostinčar.

#### POGODBA V POSLANSKI ZBORNICI — REŠENA.

Razprav in preprirov glede na pogodbo je konec. Glavni poročevalec dr. Pergelt je predlagal, naj zbornica tudi v tretjem branju takoj sprejme vse tri zakone, o nagodbi, kvoti in Dalmatinski železnici. Predsednik dr. Weiskirchner trikrat po vrsti pozivlja poslance, ki hočejo glasovati za vse tri zakone, naj vstanejo. To se zgodi. Obsedeli so le češki in nemški radikali, kakih 20 moč, večina socialnih demokratov in Rusinov, ter večina članov »Jugoslovenske zveze«. S tem je bila pogodba v poslanski zbornici rešena.

#### KAJ PA GOSPOSKA ZBORNICA?

Predno pogodba z Ogrsko stopi v veljavo, je treba, da ji pritrudi tudi gosposka zbornica. Nek konservativni član te zbornice je izjavil, da gosposka zbornica brez dvoma pritrudi pogodbeno predlogo. Žal pa ji je, da se je omajala državnoopravna vez med obema državnima polovicama.

#### DELEGACIJE.

Ker bo imela gosposka zbornica koncem tedna sejo, zboruje avstrijska delegacija v dvorani nižjeavstrijskega deželnega zbora. Cesar sprejme delegate 21. t. m. in sicer najprej ogrske, nato pa avstrijske.

Delegatje so se izvolili 18. t. m. v avstrijski drž. zbornici. In sicer je za ta važna naloga poverila za Kranjsko dr. Šusteršiču, namestnik je dr. Krek, za Istro Laginji, namest. Mandič, za Goriško dr. Faidutti, namestnik Bugatto; za Dalmacijo Vuković, namestnik Dulibič, za Štajersko Hagendorfer in Hoffmann-Wellenhof, namestnik Schoiswohl, za Koroško Dobernig, namestnik Waldner.

#### BARON BECK HOČE ODPSTOPITI.

18. t. m. je cesar v avdijski sprejel ministrskega predsednika barona Becka, ki mu je podal poročilo o položaju v zbornici. Ker v ministrstveni soglasja radi hebskega jezikovnega razpora pri sodišču, je naznanil Beck cesarju, da hoče odstopiti. Cesar pa te Beckove izjave ni sprejel, marveč mu je naročil, naj nespornost odpravi iz ministrstva.

#### DR. WEISKIRCHNER IN DR. LUEGER.

Listi poročajo, da bo predsednik državnega zbora dr. Weiskirchner imenovan za sekijskega načelnika v delavskem ministru. Povodom povsem gotove nagodbe dobi dr. Lueger visoko odlikovanje. Imenovan bo za tajnega svetnika.

#### MAŽARI IN PRAVIČNOST.

V avstrijski poslanski zbornici je češki poslanec Šilinger pozval vlado, da naj opozori ogrsko vlado, naj v korist vseh narodov in skupne države čimprej izvrši narodnostni zakon v duhu popolne svobode, pravičnosti in čicvekoljubja.

Ziv krst ni mislil, da bo ta resolucija spravila na noge ves mažarski narod. Sedaj pa se vzdigne vse kar je mažarskega in protestira proti temu, da bi se Avstrija vtikala v ogrske »notranje« zadeve. Mažarski poslanci skoro enoglasno zahtevajo od Avstrije zadoščenje za tako »nasilnost«. — Ko je prišla ta stvar v pogovor v avstrijski zbornici, je seveda moral Beck, kot zastopnik vlade, izjaviti, da odklanja Šilingerjevo resolucijo, ker se vtika v ogrske notranje razmere. Pravijo, da je Beck celo zato podal cesarju demisijo, da bi Mažare pomiril. S tem pa še ni rečeno, — da so Mažari res nedolžni. Ves omikani svet obsoja mažarska nasilja proti nemažarskim narodom.

#### ZA IZPREMEMBO POSLOVNIKA.

Dunaj, 17. decembra. V današnji seji državnega zbora so nemški nacionalci dr. Chiari in tovariši vložili nujni predlog, naj se z ozirom na nove razmere v zbornici izpremeni poslovnik in naj odsek za izpremenitev poslovnika predloži načrt novega poslovnika tekom šestih tednov.

Tudi minister Gessmann je na raznih shodih se izjavil za izpremembo poslovnika.

#### BIANKINI O RAZPUSTU HRVAŠKEGA SABORA.

Znano je, da je bil hrvaški sabor isti dan, ko se je sešel, že razpuščen. O razpustu je

izjavil poslanec Biankini sledeče: Razpust sabora je bil dogovorjen, a to ne bo škodilo Hrvatom. Sabor ni bil nesposoben za delo, le s sedajno vlado ne more delati. Dokler se ne priznajo in izvedejo pravice hrvaške kraljevine, tudi hrvaški poslanci ne bodo nehali z bojem v avstrijskem in ogrskem državnem zboru. Hrvaški poslanci v obeh zbornicah bodo vzajemno delali in ne bodo glasovali za proračun in pogodbo, dokler se hrvaško vprašanje ugodno ne reši. Pri sedanjih volitvah v hrvaški sabor ne morejo imeti Ogrm prijazne stranke nobenega upa na vseh. Biankini želi, da bi se združile hrvaške stranke proti skupnemu županiku, Madjarom.

#### ODSTOP HRVAŠKEGA BANA.

Hrvaški listi poročajo, da odstopi hrvaški ban Rakodczay. Menda je sam rekel: »Čim prej, tem boljše«.

#### SRBI PROTI BOLGARSKIM ČETAM.

Srbsko poslaništvo je predložilo zastopstvom velevlastij nadaljevanje spisov o postopanju bolgarskih čet v skopeljskem in monastirskem vilajetu. V 33 slučajih je podrobno opisano delovanje bolgarskih čet, ki obstoje iz bolgarskih vojakov in častnikov. Navedenih je 27 umorov, mnogo ranitev, odvedb in požarov.

#### POLJAKI PROTI TROZVEZI.

Poljska ljudska stranka je imela v Tarnovu shod ter pozivlja svoje poslance, da začno boj proti trozvezi Avstrija, Nemčija, Italija, ki utrjuje Nemčijo proti Poljakom.

#### FRANCOSKA LOČITEV CERKVE OD DRŽAVE.

V cerkev Saint Louis d'Antin v Parizu pridejo dopoldne med službo božjo trije možakarji s culo, ki jo začno tebi meni nič razvozljavati. Ljudje naznanijo to župniku, ki jih prime, kaj da hočejo. »Mi smo se v smislu zakona osnovali kot državna verska družba, in jemljemo cerkev v posest.« Bil je v cerkvi mnogo ljudstva, ki je bilo ogorčeno nad to framaonsko predrznostjo. Župnik je telefoniral po policijo, trije možakarji so pa povezali svojo culo, v kateri so imeli mašniško obleko, in so jo odpihali.

Ob italijanski meji je župnik v Saint Martin-Verubie upravljal tudi cerkvice, ki stoji na italijanskem ozemlju. V svoji gorečnosti so francoski likvidatorji konfiscirali tudi to cerkev. Cerkvena uprava toži zdej francosko vlado pred italijanskim sodiščem.

#### AMERIŠKE VOJNE PRIPRAVE PROTI JAPONSKI.

Ameriško atlansko brodovje je nastopilo pred kratkim svojo pot v Tih ocean in na Filipine. Na ladjah so zamenjali vse japonske kuharje in kurjače z domačimi. Predsednik Roosevelt si je ogledal brodovje, ki šteje 53 vojnih ladij z 850 topovi, 16 tisoč mornarjev in častnikov. Brodovju poveljuje admiral Robert Evans. Ladje so s strelivom dobro preskrbljene; moštvo je navdušeno in želi boja z Japonci. Potovanje bo trajalo 140 dni, stroški bodo znašali 10,000,000 dolarjev. Na ladjah so tudi trije poročevalci za časopise. V letu 1908. bodo zgradili Američani novo brodovje, ki bo štelo 28 ladij.

#### PONEVERJENJA NA TRANSBAJKALSKI ŽELEZNICI.

Preiskovalna komisija je dognala, da je izginilo na Transbaikalski železnici več milijonov rubljev. Izginili so kar celi tovorni vlaki.

V poneverjenja so zapleteni tudi visoki uradniki ruskega železniškega ministrstva.

### PROTI STESLJU.

Razprava proti Steslju dokazuje, kakšni neredi so vladali v ruski upravi ob rusko-japonski vojski. Vrhovni poveljnik mandžurskih čet Kuropatkin si ni smel ogledati Port-Arturja. Med Stesljevimi papirji so pa našli brzojavko, s katero poroča o bojih pri Kinčavi kot očividec, dasi je bil takrat v Port-Arturju.

### JAPONCI V KOREJI.

Japonci nameravajo pomnožiti svoje čete v Koreji, ker se tam širi revolucionarno gibanje. Te dni je bilo umorjenih 20 Japoncev, ki so bili člani nekega japonskega društva.

### SULTAN IN ZASTAVLJAVNICA.

Maroški sultan je v pariški zastavljavnici zastavil dragocene bisere in dobil zanje en milijon 200 tisoč mark.

### MEŠČANSKA VOJSKA V PERZIJI.

V perzijskem glavnem mestu so nastali nemiri, ki so že podobni revoluciji. Vse trgovine so zaprte in vojniki stražijo hiše raznih konzulov. V boju z vojniki sta padla dva trgovca. Zato je priredilo ljudstvo pred parlamentom veliko demonstracijo ter zahtevalo, da se morilca smrtno kaznujeta. Ljudstvo se zbira okoli parlamenta in močeje ter se oborožuje. Položaj je zelo resen. Ni izključeno, da nastopi Rusija po angleško-ruskem dogovoru, če ne nastane kmalu mir. Seveda bi to pomenilo konec Perzije, ki bi si jo razdelila Rusija in Angleška.

## Mladeniška organizacija.

Pod tem naslovom bomo, počenši z novim letom, priobčevali v »Domoljubu« tri vrste člankov, in sicer »Pisma mladini«, »V telovadnici« in »Iz odsekov«. Pisatelji pisem mladini bo tudi vnaprej priobčeval svoje članke. Č. g. prefekt Gogola bo podajal pod rubriko »Iz odsekov« temeljite tehnične nauke iz dela v telovadnici. Pod člankom »Iz odsekov« na bomo poročali o delu v odsekih. Radi nomanjkanja prostora bodo prihajali ti članki v naslednjem redu. V prvi številki pisemo, v drugi »V telovadnici«, v tretji pa »Iz odsekov« itd., zopet v prvi pisemo, v drugi »V telovadnici«, v tretji na »Iz odsekov«. Na ta način bomo spravili v list v enem mesecu toliko gradiva, kot bi ga, če bi telovadci izdajali svoje glasilo. Upamo, da ustrezemo vsem našim vrlim mladeniškim, ki jim ho naš list gofovo tudi — njihov list. Na zdar!

## Listek.

### Sreča in vera.

(Tirolska povest. — Reimmichl.)

(Dalje.)

Goričan je postal razljuten od jeze. Kazal je s kazalcem proti vratom in vpil:

»Kar poberite se, zlodiji! Ako danes zvečer še koga dobim v hiši, ga bom pometel čez prag.«

»Ne bo treba,« odvrne Jernej, »sami od sebe pojdemo. Povsod nas čaka služba, kamorkoli pridemo.«

»Zaslužka vam ne plačam niti krajcarja!«  
»Zaslužek dveh mesecev ti že pustimo — saj bolj potrebuješ denar kakor mi,« dé zaničljivo srednji hlapec.

»Glejte, da se poberete odtod!« kriči Jurij in jezno stopi skozi vrata —

Medtem, ko so posli spravljali skupaj obleko in druge stvari, je odšel Goričan doli v vas. Velika dekla Roza je peljala oba otroka v njihovo izbo in ju spravila spat.

»Matijček in Janezek, le spita,« je govorila, »mamica bo že še prišla in vama bo prinesla kaj lepega s seboj.«

Ko je še enkrat poljubila otroke, so ji zalile vroče solze oči. — Otroka sta kmalu zaspala in Roza je šla pospravljat svoje reči za odhod. Čez par ur so bili že vsi pripravljeni. Dekle so še pokladle živini in pomolze krave. Okoli 4. ure so hlapci in dekle zapustili hišo, ravno ko se je vrnil Jurij z vasi. — Goričan je že povpraševal po novih poslih, pa še nobenega ni dobil. Za odhajajočimi je zamrmral grobo kletev in je odšel v hišo. Stari Jernej si je otrl solzo iz oči, ko je zapuščal dom, kateremu je služil zvesto že toliko let.

Jurij je v temnih mislih korakal po sobi gorindol. Ko sta se zbudila otroka in pričela vpiti, tedaj je legla skrb kakor svinec možu na srce. Pripeljal je fantička iz njune spalnice, toda ni se mu posrečilo, da bi ju pomiril. Vedno sta povpraševala po materi, po deklah, po Jerneju. Nato je šel v hlev, in ko je videl, da je živina že nakrmljena in so krave pomolzene, se je spravil kuhati otrokoma večerjo. — Sam ni mogel zavžititi ničesar. Pa tudi otrokoma ni hotelo tekiniti. Oče ne zna kuhati večerje — to zna le mati. — Ko se je stemnilo, je neljal otroke v spalnico in jih položil na Cilkinu posteljo. Nato je legel tudi sam k počitku, a ni mogel spati. Tako čudno žalostno se mu je zdelo v zapuščeni hiši: skrb zavoljo osirotelih otrok mu je čimdalje bolj razjedala srce. Smilila sta se mu dečka, nedolžna angelčka, ki še nista slutila velike nesreče. Tako težko je nastalo Juriju pri srcu, da bi skoraj jokal. Naenkrat prične večji deček govoriti v sanjah:

»Mama, jaz že molim k angelju varuhu, da bi varoval našega očeta. Nič hudega se mu ne bo zgodilo . . . kaj ne, konja mi bo prinesel, da ga bom jezdit!«

Jurija je zbolelo, kakor bi mu z mečem prebodel srce. Vroče mu je postajalo in premetaval se je po postelji.

Tedaj pa prične mali Janezek momljati v spanju:

»Mama, ali si zopet prišla? — Tako mi je bilo dolečes . . . Je-li, da ne pojdeš več stran od vas?«

Jurij ni mogel več ostati v postelji. Skočil je pokonci in prižgal luč. — Uprl je najprvo svoj pogled na poročno podobo na steni. Za trenotek je obviselo oko na fotografiji žene in na besedah:

Tedaj je zakon pravil,  
če združita se dva,  
ki v sreči in težavi  
se ljubita iz srcá  
in v živi veri k Bogu  
potujeta oba.

Nežneše čuvstvo do žene se mu je hotelo vzbuditi v srcu, pa ga je s silo udušil in mrmral pri sebi:

»Ne — ona je vsega kriva, kača hinavska! — Nikdar več ne pride k meni v hišo!«

Nato je vzel podobo s stene in jo spravil prav v zadnjem kotičku v omari. Pozneje se je vrgel na posteljo, toda ni mogel zaspati vso noč. Vesel je bil, ko so prvi jutranji

žarki pokukali skozi okno. Vstal je in z veliko težavo skuhal kavo za zajutrek. Nato je zbudil dečka in ju oblekel. Po hiši je vse ležalo razmetano semintja. Ničesar ni pospravil. Tudi za mukanje govedi v hlevu se ni zmenil. Popil je kavo z otrokoma, prijel ju za roke in odšel z njima proti vasi. — Na poti ga sreča Rožlinov hlapec iz Bukove doline. Ogovori ga in dé:

»Goričan, sporočiti vam imam nesrečno novico: Vaša žena Cilka je težko zbolela in je bila prevedena danes zjutraj. Zdravnik je rekel, da ima tifus. Poslal me je Klandrov Šimen, da vam to sporočim. Morebiti jo obiščete.«

Goričan je izprva prebledel, nato je premislil in rekel kljubovalno:

»Tifus je nalezljiva bolezen. Ne morem priti!«

Prijel je zopet otroka za roke in odšel proti dolini.

V vasi je zavil h Kocijanu, svojemu botru, in ga prosil, da bi obdržal otroka par dni pri sebi, ker so mu ušli posli in žena. Poiskati si mora novo služinčad.

Kocijan pogleda Jurija vprašujoče in resno v obraz in pravi:

»Otroka lahko tu pustiš, dokler hočeš. Gledali in pazili bomo na nju, kakor na svoje. Ampak dam ti dober svet: pokliči Cilko zopet nazaj v hišo, čimprej tem boljše! Sicer se pri Goričanu ne bo dobro izteklo.«

Jurij je nemirno skomizgnil z rameni in dé malomarno:

»Bomo videli, kako se bo zasukalo.«  
Še enkrat je poljubil svoja otroka. Naročil jima je, naj ostaneta pridna in dobra: nato je hitro odšel, da si poišče nove posle.

Toda z iskanjem poslov je bilo danes ravno tako trdo, kakor včeraj. Kamorkoli je prišel, povsod so ga gledali mrzlo in zaničljivo. Čestokrat je moral požrteti kako prav pikro besedo. Nihče ni imel rad opravka z luteranom.

Ves dan je letal okrog, in ko se je zvečero, je dobil šele enega hlapca. Pa še ta je bil star in znan žganjar iz spodnje vasi.

Jezen nase in na ves svet je pripeljal Jurij hlapca na svoj dom in mu dal potrebna navodila. Drugo jutro je navsezgodaj spet odšel iskat poslov po deželi. Čez teden dni je že pripeljal s seboj štiri deklet in tri hlapce. Tudi oba otroka je zopet vzel na svoj dom. Skušal je izhajati s to družino, kakor se je dalo. — V naslednjih tednih je prišlo k Goričanu približno petdeset delavcev, ki so z mrzlično naglico in hitrostjo gradili novo vilo.

(Konec prvega dela.)



### Brez miru.

Slika. Spisal Tone Gričar.

Jaslice bliščijo v kotu. Rdeča lučka visi s stropa dol in sveti naravnost v hlevce. Dete božje leži ondi na slamici, revno in ubožno . . .

»Heja, Marička, ali čuješ? Ježček joka na slamici.«

Pastirju Miheju se je zazdelo, kakor bi res slišal jok. Toda domača hči Marička pozna Miheja in ve, da ni zmiraj pri pravi pameti pastir-siromak.

»I seveda joka . . . o pa kako joka . . . heja, Marička, ali ne slišiš, ali si gluha?«

»Bodi pameten, Mihej, saj v jaslicah ni pravega Ježčka, samo podoba njegova iz vo-



ska. Kako more jokati Ježček iz voska?»

»Pa joka, lahko joka — saj ima usta . . . no, sem gori na mizo stopi pa poglej v hlev — ali nima ust?«

Mihej je lezel na mizo, da bi dokazal Marički resnico svojih besedi. Marička pa se ni zmenila za pastirja; samo nalahno so se nasmejala njena lepa lica in žive oči. To je Miheja razjezilo. Udaril je z noge po mizi in pričel kričati:

»Ježček ima usta — ali meniš, da jih ima zato, da molči? Ti Marička si neumna, neumna, neumna!«

»Nikar ne vpij, Mihej! Sama sva doma, celo hlapec je šel k polnočnici. Ako boš vpil, boš rokovnjače priklical v hišo.«

»Neumna si . . . Ježček lahko joka.«  
»Mene je strah, Mihej — lepo te prosim, bodi tiho!«

Mihej je utihnil. Toda strašno žalosten je postal njegov obraz.

»Stopi doli z mize, ko imaš tako umazane čevlje!«

Mihej je stopil z eno nogo na klop, z drugo na tla. Nato je šel k peči, pristavil stol in zlezal za peč. Zleknil se je podolgem, del roke pod vzglavje in pričel mrmrati očenaš.

Marička je sedla za mizo, uprla lepa lica v dlani ter pričakovala, kdaj se vrnejo domači.

»Hej, Marička, zunaj trka,« se oglasi nenkrat Mihej izza peči.

»Saj ni res!«

»Res je — pst! — ali ne slišiš?«

Tudi Marička je slišala. Vzela je svečo in hitela v vežo.

»Oče, ali vi trkate?«

»Hitro odprite!«

»Kdo je zunaj?«

Še enkrat je potrkalo na duri močno, kakor bi butal z ного. Maričko je bilo strah.

»Kdo je zunaj?«

Nihče ni odgovoril. Samo potrkalo je zopet z vso silo na duri. Marička je s trepetom in počasi odmaknila zapah.

V vežo je stopil velik, tridesetleten mož. Bil je lepo obrit, samo lasje so mu bili razmršeni. Oči njegove so gledale plašno. — Tako se ga je prestrašila Marička, da ji je pala sveča iz roke.

»Ne boj se, dekle! Velik revež sem. Rad bi našel prenočišče nocoj. Jutri navsezgodaj zopet odpotujem.«

»Tako me je strah, ko vas ne poznam.«

»Boljše je, dekle, da me ne poznaš. Pred tednom sem ubežal iz ječe . . . ali bi me ne hotela peljati v sobo, dekle, da se nekoliko pogrejem? Slabo sem oblečen in me zebe.«

Stopila sta v sobo. Mihej je radovedno pogledal izza peči in zazijal:

»No-a — kdo pa si ti?«

Z očitačimi očmi je Marička pogledala pastirja. Utihnil je in pričel žeznati očenaš.

»Da povem . . . Iz ječe sem ubežal; potem sem se potikal podnevi po skrivališčih, ponoči sem potoval po cesti — nocoj pa tu pri vas iščem miru.«

»Šli so naši k polnočnici — čakajte, skoraj se vrnejo.«

»Oh, h polnočnici — Veš, dekle, tudi jaz sem pred leti hodil k polnočnici. Zdaj pa v sveti noči bežim pred roko pravice — brez miru.«

Maričko je zopet postalo strah — strašno strah. Sama z neumnim pastirjem je doma — tu pa stoji hudodelec, morilec morebiti, in vsi razmršeni so njegovi lasje.

»Tu h peči bi legel na klop — ali smem?«

»Klop je trda. Tisti-le pastirjev suknjič denite pod glavo.«

»Ka-áj? Moj suknjič pa že ne, nák! Rokovnjaču ne dam suknjiča!« zavpile Mihej za pečo.

»Saj je tudi brez njega dobro. Ne skrbi, dekle, in ne boj se! . . . Bog se je rodil nocoj in vsem ljudem je prinesel miru — zakaj bi tudi jaz koščka miru ne užil nocoj? Samo nocoj naj bom še svoboden, jutri pa se vrnem v ječo . . . Bog, kako si udaril z bičem hudodelca!«

Kakor malo dete v zibelki, tako je zajokal hudodelec. Legel je na klop, z obrazom proti peči, in je tiho ihtel.

Marički je bilo tako čudno, tako težko in neumljivo pri srcu. Ali je bil to strah? Ali je bilo usmiljenje?

Mihej je žežnal očenaš za očenašem, dokler ni sladko zaspal. Siromak!

Tedaj pa so prišli domači. Začudili so se, kako je prišel tujec v hišo. Pa se je vse poravnalo. Prenočili so ga z veseljem.

Na sveti dan se je tujec vrnil v ječo. Ni našel miru, ker še ni zadostil sveti pravici; zato se je vrnil . . .



## Miroljubna žena.

(Pravljica. Spisal Jožef Zingerle.)

Živela sta svoje dni starček in starka; revščina je bila njiju tovarišica, uboga koščena kravica njiju imetje. Bil pa je nekega dne sejm v bližnji vasi in starec je del starki: »Kaj praviš? Dobro bi bilo prodati kravico, saj nama ne koristi bogve kaj, in če napravim dobro kupčijo, bo nekaj dobička.«

»Modro govoriš,« odvrne starka, »krava nama skoraj nič ne molze, in boljše je, da imava denar v mošnji, kakor pa slabo kravico v hlevu.«

Možiček je bil vesel, ker je bila ženica njegova pri volji, in peljal je kravico na semenj.

Na poti je prišel mimo pašnika, kjer so se pasle silno lepe koze, in vsaka koza je imela enega kozlička. Obstal je s svojo kravico, ogledoval si je dobro rejene živali, ki so radostno skakljale okrog, in vedno bolj se ga je pollaščala želja po eni kozi. Pomignil je pastirju. Ta je prišel k njemu in možiček ga je vprašal, je-li kaka koza naprodaj. Svojo kravico bi zamenjal rad za eno kozo.

Pastir ogleduje kravico od vseh strani in dé:

»Žival je koščena, seve, a vedno lahko zamenjam kozo za kravo. Le pusti tukaj kravico in poišči si v čredi kozo katerokoli hočeš.«

Kmetič je bil vesel, ker je sklenil tako dobro in hitro kupčijo. Veselil se je svoje pretkanosti.

Še enkrat si je ogledal čredo. Ena živalica je bila taka kakor druga in treba ni bilo izbirati. Prvo kozo je zagrabil za roge. Kozliček je sam po sebi šel za njo.

Zadovoljno je šel kmetič z živalicama po poti naprej. Toda kmalu je postala koza razposajena. Skakala je zdaj sem zdaj tja, in vendar je šla za novim gospodarjem. Kozliček je bil še bolj neugnan, skakal je po travi in po kamenju in meketal na vse pretege, da so kmetiča bolela ušesa. Komaj je minilo pol ure, že je izgubil kmetič potrpežljivost in rad bi se iznebil neugnanih živali.

Kmalu zagleda blizu velike ceste tropo ovac, in hoče se mu, da bi zamenjal kozo in kozlička za ovco.

»Mirna živalica to, taka-le ovčica!« mrmra proti sebi. »in volna tudi nekaj nese!«

Urno zgrabi kozo za roge in jo vleče proti onemu kraju, kjer so se pasle ovce. Zažvižga pastirju in ko pride, ga vpraša, bi-li ne bil tako dober, da bi zamenjal ovco za njegovo kozo in kozlička.

Pastir pomeri kmetiča od nog do glave. Misli je namreč, da kmetič ni prav posebno pri denarjih. Ali možiček ponovi svojo prošnjo z dvignjenimi rokami in pastir si misli: »Ako na vsak način želiš svojo škodo, pa jo imej!«

»Da, da,« pravi, »le pusti tukaj kozo in poišči si ovco izmed črede! Pri taki zamenjavi ne morem izgubiti ničesar.«

Kmetič se oddahne, ker se je iznebil svojeglave koze in nagajivega kozlička. Venomer se zahvaljuje pastirju za njegovo dobroto, gre med ovce in tiplje eno za drugo, da bi si poiskal najboljšo. Prišla mu je ena pod roke, ki je bila prav debela in imela gosto volno. Potegnil jo je na cesto in odšel svojo pot.

Le nekaj kratkih trenutkov je bil zadovoljen v dno srca. Kmalu je pričel premišljati o svoji zadnji kupčiji. »Kaj imam,« si je mislil, »od take ovčke? Enkrat nekoliko mesa, če jo zakoljem, in sicer par šopov volne, za katero dobim nekaj vinarjev. Bilo bi pa z njo toliko težav. Vedno bi moral sedeti pri njej na paši, ker imajo volkovi ravno po ovcah tako poželjenje.«

Ko je tako pri sebi govoril, se je pričela ovca vsled lepe travice ob strani po poti ustavljal. Kmetiča je minila potrpežljivost. Parkrat jo je ošvignil po hrbtu in kričal nad njo: »Čakaj, se te že iznebim! Lepa bi bila, da bi tako žival redil v hlevu, ki nič ne koristi, ampak samo žveči in žveči.«

Rad bi bil še dalje godrnjal, a ravnokar začuje žvižg in frfotanje. Gotovo mora biti tropa gosi v bližini nekeje. Res je kmalu prišel do nekega travnika, kjer so v celih tropah frfotale in gagale gosi. Zraven je ležal pastir pod drevesom in spal. Kmetič gre k njemu, ga strese za glavo in ko odpre oči, mu pravi:

»Vstani, rad bi naredil s teboj kupčijo.«

Pastir vstane, pomane si oči in vpraša kako in kaj.

»Eno gos mi daj; svojo ovco ti dam zanj.«

Pastir je spoznal takoj kmetiča, da se pri njem ni bati nikake goljufije.

»Kar izberite najboljšo gos!«

Veselo skoči kmetič med gosi in si hoče poiskati najdebelejšo. Ali gosi so se razpršile na vse strani in kmetič je bil zadovoljen, da je le eno mogel vjeti. Bila je precej debela in v velikem veselju vsled dobre kupčije je odrinil kmetič dalje.

Le kratko dobo je trajala njegova sreča. Prišel je premišljavati, kako malo koristna je njegova nova živalica. Par krajcarjev dobiš za perje in nazadnje par grizljajev mesa; kesal se je, da je napravil tako ničvredno kupčijo. Na vso moč si je želel, da bi skoraj prišla priložnost iznebiti se malovredne gosi. In popolnoma ga je minila potrpežljivost, ko se mu je živalica pod pazduho pričela premikati in gagati, da mu je pretresalo mozeg in kosti.

Ob pravem času zapazi pred neko hišo ob cesti kurjega pastirja, ki je nadzoroval celo tropo kokoši. Lepo so kokodakale ljubke živalice in zdelo-se je kmetiču, kakor bi slišal prijetno godbo, ker je upal, da se bo na lahek način iznebil nerodne gosi.

Veselo pokliče pastirja k sebi.

»Potehtaj to-le gos!«

Pastir vzame gos v roke in pravi, da ima precej masti. Dobro pečenko bi dala na Martinovo nedeljo.

»Gos je tvoja,« pravi kmetič, »daj mi zanj le eno izmed tvojih kokoši.«

Čudna se je zdela pastirju ta ponudba, a mislil si je: »Kaj mi je za eno kokoš, čeprav bi bil morebiti ogoljufan za gos?«

»Lj vzemi si eno kokoš,« pravi kmetiču, »vse so še mlade in redno vsak dan lečeto jajca.«

Možiček da pastirju svojo gos, zahvali se mu za dobrotljivost in skoči med kokoši. Tako dolgo leta za njimi, da eno vjame za peroti. Vzame jo pod roko in odide svojo pot.

Cez nekaj časa zopet prične premišljati. »Taka-le kokoš je vredna k večjemu krono, in leže jajca tudi le tedaj, kadar se ji zljubi. Oh, kakšno kupčijo si naredil! Le glej, da se kmalu iznebiš svoje kokoši, kajti s tako malo-vredno živalico ne smeš priti domov.« Medtem je pričela kokoš iztegati glavo izpod pazduhe in kričati: Ko-o, ko-o! — Nič več ni mogel kmetič poslušati tega petja.

Ravno ob pravem času je začul petelinje petje in precej je sklenil, da bo zamenjal kokoš s petelinom. Mislil si je: čeprav petelin nič ne koristi, vendar boljše nič, kakor takale kokoš. Prišel je pred hišo, kjer je zopet in zopet kikirikala cela jata petelinov. Kmetiču se je zasmajalo srce, in ker ni videl nikogar, ki bi pazil na peteline, prične kričati na vso moč: »Hoj, kje je pastir? Par besed moram govoriti z njim.«

Fantič s palico v roki pride izza hiše in de:

»Jaz sem pastir; kakšna je tvoja želja?«

»Glej,« pravi kmetič, »celo jato petelinov imaš in nobene kokoši. Čemu to? Vzemi to mojo kokoš in daj mi enega petelina. Pomagano bo meni in tebi.«

Fante se zasmije in pravi:

»Ako imaš samo to željo, potem kar izpusti kokoš in vjemi petelina.«

Kmetič je stekel za petelini. Pričelo se je kikirikanje in kričanje in plahutanje s peroti, da so kmetiča bolela ušesa. A končno je vendar kmetič zagrabil petelina za rep in ga je stisnil pod pazduho.

Lahko si mislite, da je bil kmetič po tolikih naporih in težavah že lačen in žejen. Zavil je v prvo gostilno. Trije imenitni gospodje so sedeli v njej. Pili kozarec vina in se veselo pogovarjali med seboj. Kmetič sede mednje in položi vrečo poleg sebe na klop. Ker se je v vreči pričelo nekaj premikati, postanejo gospodje radovedni in vprašajo, kaj je notri. Kmetič je bil vesel, da so tako imenitni gospodje pričeli pogovor z njim in pripovedoval jim je vso svojo kupčijo od krave do petelina. Gospodje so se smejali glasneje in glasneje, čimdalje je pripovedoval. In ko je končal, dé eden izmed njih: »To ti pravim, izkupil jo boš od svoje žene, da boš ponauil, kdaj si kravo prodajal.«

Kmetič ga pogleda začudeno:

»Izkupil od svoje žene? Saj je vendar toliko pametna, da ve, ali naredim dobro kupčijo ali ne.«

Gospodje so se smejali še bolj in so rekli:

»Petsto goldinarjev dobiš od nas, ako bo ugajala tvoja kupčija tvoji stari. Ti ne smeš iti domov, ampak mi bomo poslali po ženo, da bomo slišali vsi, kako ti jih bo naštevala. Ali ti je prav tako?«

»Seveda mi je prav,« odvrne kmetič in se naskrivaj že veseli petsto goldinarjev.

Cez nekaj časa je že prišla kmetica v gostilno in se je ozirala naokrog, dokler ni zapazila svojega moža. Gospodje so pazili na obadva in so se že veselili zabave. Toda kmetica je čisto prijazno vprašala možička:

»Kaj delaš tukaj, ljubi mož?«

»En frakeljček ga hočem izprazniti.«

»Ali si kravico dobro prodal?«

»Ne slabo; zanjo sem dobil kožo z kozličkom.«

»Pametni mož, kako dobro si napravil! Od koze dobimo vsak dan mleko, in kozliček je tudi nekaj lepih krajcarjev vreden. Naj vendar pogledam živalici!«

»Koze ti ne morem pokazati več, zamenjal sem jo za ovco.«

»Pametni mož, kako modro si napravil to! Imela bova vsaj volno in si bova lahko nabavila nove obleke. Pojdi in pokaži mi ovco!«

»Ovce ti ne morem pokazati več, ker sem jo zamenjal za gos.«

»Pametni mož, kako dobro si storil to! Imela bova perje in natlačila si bova postelje. Pojdi hitro in pokaži mi gos!«

»Gosi ti ne morem pokazati več, ker sem jo zamenjal za kokoš.«

»Pametni mož, prav si storil! Ako bom imela kako jajce v kuhinji, bo precej vse drugače; vsaka jed ima boljši okus, ako se jajce notri ubije. Pojdi in precej mi pokaži kokoš!«

»Ne morem ti pokazati kokoši, ker sem jo zamenjal za petelina.«

»Pametni mož, dobro, dobro si napravil! Nikdar nisva imela nobene ure in zdaj sva tako poceni prišla do nje. Kako bo to lepo, ko bo zjutraj pel petelin in bova vedela, kako zgodaj je že. Pokaži mi vendar živalico, ki si jo na tako pripraven način pridobil.«

Kmetič je razvil vrečo in je vzel petelina iz nje. Z veseljem »kikeriki« je novi znanec pozdravil družbo. Gospodje bi se bili seveda dinarjev in to ni karsibodi,

radi smejali, ali treba je bilo plačati petsto goldinarjev.

Tako je kmetič vendarle napravil precejšen dobiček, pa ne s svojo kravico, ampak z miroljubnostjo žene svoje.

## Razgled po domovini.

**Vesele božične praznike in srečno, blagoslovljeno novo leto 1908** želi uredništvo »Domoljuba« vsem svojim cenjenim naročnikom, dopisnikom in bralcem. Prosi pa tudi, da mu tudi vi napravite veselo novo leto, in sicer s tem, da mu ostanete zvesti naročniki kakor tudi marljivi dopisniki. Porabite božične praznike in prve dni novega leta v to, da pridobite našemu »Domoljubu« mnogo novih naročnikov. Delajmo z vsemi močmi na to, da pride »Domoljub« v vsako pošteno, krščansko slovensko hišo!

**Zveza slovenskih pevskih društev v Ljubljani** je priredila pretekli četrtek kapelniku ljubljanske stolnice profesorju Antonu Foersterju ob njegovi 70letnici sijajno podoknico, pri kateri so zapeli pevci tri pesmi. Slavljenca so ob tej priliki odlikovali na poseben način sveti oče Pij X., ko so mu podelili viteški red sv. Silvestra.

**Slovenski misijon v ljubljanski stolnici** je bil jako dobro obiskan. Največ ljudi je bilo vedno pri govorih ob petih zjutraj in ob pol osmih zvečer, ker ta čas delavstvo pride iz tovarn. Obhajancev je bilo za časa sv. misijona nad osem tisoč.

**Slovenske šole na Muti** ne bodo oskrbovale šolske sestre. Kakor poročila »Slovenski Gospodar«, je odpovedalo vodstvo šolskih sester v Mariboru oskrbovanje slovenskega pouka v šoli na Muti radi neprilika od strani liberalnega dijaštva.

**V Gorici** se bo vršil 2., 3. in 4. januarja socialen kurz po tem sporedu: V četrtek, dne 2. januarja; Od 9. do 11. ure zjutraj: Otvaritev. O izobraževalnih in sploh nepolitičnih

društvih. (Ciril M. Vuga.) Od 11. do 12. ure O političnih društvih. (Dr. Dermastia.) Popoldne: O zadružništvu in nauk o knjigovodstvu. (G. Bitežnik.) Zvečer: Govorništvo. (Dr. Janez Ev. Krek.) V petek, dne 3. januarja: Od 9. do 11. ure: O socializmu. (Dr. Janez Ev. Krek.) Od 11. do 12. ure: O zborovalnem zakonu in volivnem redu. (Dr. Dermastia.) Popoldne: O kmečkem vprašanju. (G. Jožef Abram.) Zvečer: Govorništvo. (Dr. Janez Ev. Krek.) V soboto, dne 4. januarja: Od pol 9. do 11. ure: O delavskem vprašanju. (Dr. Jožef Srebrnič.) Od 11. do 12. ure: O časopisju (G. Franc Krenžar.) Popoldne: Zgodovina človeške družbe. (G. dr. Capuder Karol.) O socialni higijeni. (Dr. Breclj.) Zabavni večer. — Predavanja socialnega kurza se bodo vršila v salonu hotela »Central«, Corso Verdi št. 32. Tam naj se zberejo udeleženci socialnega kurza v četrtek, dne 2. januarja, oni z dežele, če mogoče, že pred deveto uro, da dobe navodila glede na stanovanja in prenočišča. Udeleženci z dežele naj se pravočasno pismeno zglase pri društvenem blaginiku, gospodu Luki Dugar, Gorica, Via Seminario 16, ki bo po možnosti poskrbel za stanovanja.

**»Občinska Uprava«**. Te dni izide prva številka 2. letn. »Občinske Uprave«. Ta strokovni list, ki v poljudni obliki obdeluje vse važne strani javnega in zasebnega prava, se je zlasti našim občinskim in župnim uradom zelo prikupil. Kako z zanimanjem ga slovensko občinstvo čita, pričajo najbolj vprašanja, ki jih je rešilo uredništvo v minolem letu nič manj kot 439. Vprašanja in odgovori zavzemajo v zadnjem času več kot polovico listove vsebine, kar povzdigne zanimivost istega. Obžalovanja vredno je, da se najde še vse polno

naših izobraževalnih društev, ki na list niso naročena, dasi je »Občinska Uprava« edini slovenski list, kjer si naše ljudstvo na lahek način bistri pravno razumevanje. — Naročnina za »Občinsko Upravo«, ki izhaja po dvakrat na mesec, znaša samo 6 K, plača se pa lahko tudi v dveh polletnih obrokih po 3 K. Uredništvo vodi tudi v prihodnjem letu gospod dr. Vladislav Pegan. Ta list prav toplo priporočamo!

**Nemška** zmaga v veleposestvu celjskega okrajnega zastopa Nemcem ne bo mnogo koristila, ker se Slovenci pritožijo in bodo končno Nemci korenito poučeni, da se glasov ne more eni stranki na ljubo razveljaviti. V komisiji so bili dr. Gregorec, Rakusch in Jaborneg, ki sta razveljavila tri slovenske glasove: dr. Dečka, občine Sevec in Penensliso-vih dedičev. Slovence sta izdala učitelj Julij Sadnik iz Št. Pavla in oba Janiča. Opat Ogradi je seve volil s Slovenci. Trga Št. Jurij in Žalec ne pošljeta svojih zastopnikov v zastop. Do prave nemške zmage je torej še daleč. — Slovenski liberalci v Celju naj bi se bili preje bolj pobrigali za te volitve, mesto da po »Domovini« in »Narodnem Listu« neprestano udrihajo po naših možeh.

**Iz Trbovelj**. Naš telovadni odsek v Trbovljah je imel dne 8. decembra zadnjo sejo, pri kateri je vsak odbornik stavil en nujni predlog. Razmotrivali so se ti predlogi tako možato in tako izvrstno, da je bilo veselje. Ta seja je pokazala sedaj, s kako vnemo so se poprijeli naši mladeniči dela pri telovadnem odseku. Samo to je še sedaj malo težko, ker je postal odbor za naš telovadni odsek že malo premajhen, zato se je pa sklenilo pri seji, da se skliče 22. t. meš. občni zbor, pri ka-



terem se izvoli večji odbor, ter vse potrebno uravna, da tako pričnemo z novim letom tudi z novim življenjem delati v čast in blagor naše slovenske domovine.

**Državne podpore in vlada.** Poslanec dr. Žitnik je pred kratkim napisal v »Slovencu« krepek članek, v katerem jako ostro sodbo izreka nad stališčem, ki ga kranjska deželna vlada zavzema nasprotim državnim podporam glede uim. Tu navedemo nekaj odlomkov iz tega članka: Ali morete in hočete od politične uprave na Kranjskem pričakovati, da bode podpirala opravičene ljudske težnje? Jaz za mojo osebo nimam niti najmanjšega upanja. Kakor na Ruskem, smemo i mi reči: Čar je daleko, Bog je visoko! Ali ni največji škandal, ali ni nezaslišano in nečuvno, da deželna vlada kranjska niti ne pošlje svojih poročil na Dunaj o toči, povodnji in drugih uimah, akoravno je vsled posredovanja poslancev že dne 28. novembra dobili pogon za povelje barona Becka! Take nemarnosti in — čemu bi molčali — nagajivosti ne najdete v nobeni deželi! In od take deželne vlade pričakujete pomoči, ki se ne zmeni za ljudske potrebe, niti za nujne prošnje ljudskih zastopnikov. In kaj naj rečem o nekaterih gosposkih okrajnih glavarjih, ki Vam odgovarjajo, da ob toči in drugih vremenskih nezgodah kmetje vedno več vpijejo, nego je treba, ali celo zapijo državne podpore itd. Ko sem koncem avgusta ali začetkom septembra v Postojni prosil bivšega gospoda okrajnega glavarja, naj toplo priporoča prošnje za državno podporo, rekel mi je odkrito: »Priporočal bodem podporo vsled toče le za občine Smerje, Vremski Britof, Gorenje Vreme in Famlje.« Treba je bilo novih korakov v Ljubljani in na Dunaju, da stvar sploh ni zaspala. Vendar pa vse prošnje in naši nujni predlogi leže tedne in mesece na polici deželne vlade v Ljubljani. In kaj more in hoče, prosim Vas, storiti okrajno glavarstvo za povzdigo gospodarskih razmer, ako pusti ležati nerešene najnujnejše akte mesece in mesece. Navedel bi lahko kopico zgledov. In ljudje so še tako otročje naivni, da jim bodo ti gospodje na Krasu napravili rajске zelenice. Vendar pa kranjski poslanci S. L. S. tudi te prilike nočemo zamuditi, zato smo izročili g. ministruškemu predsedniku baronu Becku naslednjo spomenico: »Podpisani kranjski državni poslanci izročé Vam naslednjo spomenico, katero blagovolite po možnosti uvaževati: Letošnje poletje so na Kranjskem toča, povodnji, požari, suša, črv in druge nesreče zadelé prebivalstvo. Posebno revnejši sloji bridko občutijo letošnje slabo letino in pomanjkanje krme za živino. V mnogih krajih je že sedaj nastala resnična beda. Mnogi revnejši posestniki so že ali bodo žal v kratkem prisiljeni prodajati vprežno živino, ker je ne morejo prezimiti. Tudi živčé morajo mnogi kmetje, koder je pobila toča, že sedaj kupovati ter se še bolj zadolžiti. Z ozirom na ta žalostna dejstva so podpisani od 25. julija sem vložili nad 30 nujnih predlogov, v katerih pozivljajo vlado, naj vsem po toči, suši, črvu, povodnji in drugih uimah oškodovanim občanom, ki so imenoma našete, dovoli izdatne državne podpore. Opozarjamo Vašo ekscelenco še posebe na dva nujna predloga poslancev Žitnika, Pogačnika, dr. Susteršiča, Povšeta, dr. Kreka in tovarišev, ki prosijo izdatne in nagle državne podpore, s katero naj bi se omogočil cenejši nakup krme za one kraje, kjer sta črv in suša uničila seno in otavo, osobito pa v nekaterih notranjskih občinah na Krasu. Z največjim obžalovanjem in začudenjem pa izvemo, da osrednja vlada do danes ni mogla določiti izdatnejših podpor vsled opisanih vremenskih nezgod, ker deželna vlada v Ljubljani ni še doposlala svojih poročil o poškodbah in pomanjkanju kr-

me ter nasvetov glede na podpore za pesamezne občine. Prosimo torej Vašo ekscelenco, da takoj zahteva potrebna poročila ter nakaže izdatne podpore. Dalje namerava vlada, kakor čujemo, po posebni komisiji proučevati gospodarske in kulturne razmere na Primorskem in v južnem italijanskem delu Tirolske ter v povzdigo blagostanja prebivalstva pričeti potrebno akcijo, kakor se je pričela že za Dalmacijo. Ker so gospodarske in kulturne razmere na Kranjskem, osobito pa v postojnskem okraju snake, kakor v sosednjih primorskih pokrajinah, naj bi imenovana ministrska komisija raztegnila svojo akcijo tudi na Kranjsko ali vsaj na postojnski okraj.»

**Nesreče v Ljubljani.** V Šiški, kjer se razcepi železniški tir na Gorenjsko in proti Kamniku, so našli pred dobrim tednom mrtvo truplo Alojzija Prašnikarja, doma iz Smartnega pri Tuhinju. Prvotno so mislili, da se je zgodil zločin, a najbrže se je revežu zmedlo v glavi in si je s samomourom končal življenje. Prav pred smrtjo je bil napravil še oporoko. Vlak je mrtvega čez polovico pretrgal. — V torek, dne 17. t. m., je prišel železniški zavirač Peter Pavlin iz Šiške med premikanjem vlaka v Kranju z levo nogo pod kolo, ki mu jo je v stopalo zdrobilo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico. — Pretečeni teden popoldne se je ustrelil na pokopališču pri Sv. Krištofu blizu Souvanove rakve neki boljše oblečen mož, star kakih 76 let, v desno sence, neki dr. Oton Brumler iz Gradca. Pri samomurilcu so našli več posetnic in pisma na graškega odvetnika dr. Neumayerja in pa na nekega berolinskega generala. Pri samomurilcu so dobili listek, na katerem je samomurilec napisal, da se je usmrtil zaradi neozdravljive bolezni. Pri samomurilcu so dobili približno 130 kron gotovine. Truplo so prenesli v mrtvašnico. — Preteklo sredo se je izvršil velik vlom v trgovini g. Jebačina na Rimski cesti. Tatovi so prišli do blagajne. Pri ti so stransko steno na zgornji strani kar v sredi odparali in ukradli iz blagajne najmanj 10.000 K denarja, obstoječega v bankovcih po 10, 20, 50 in 100 K, nekaj zlatov in drugega drobiža. Tudi iz dnevne blagajne so odnesli do 80 K denarja. Preiskali so v pisarni tudi miznice, kjer pa niso dobili ničesar. Tatovi so pustili v blagajni do 500 K denarja, ki je bil v kuvertah in ga niso našli. Lopovi so pili pri delu marškin, katerega so dobili v trgovini in jedli kisle kumurice. Vlom se je izvršil najbrže okoli dnevne ure ponoči. Policija še nima sledu. Ulomilci so delali šest ur. Najprej so ulomili skozi okno nad straniščem, nato razbili dvojna železna vrata. Imeli so namreč silno lahko delo na Wertheimerjevi izdelka tvrde Becher & Schildenstein. Pri tresorju je prebito z dletom I in pol mm debelo železo, med katerim leži plast prsti. Trdi se, da sta vlomilca skoro gotovo dva brezposelna Sicilianca, ki sta se te dni potikala okolu Jebačinove prodajalnice ali so pa tržaški vele-tatovi prenesli svoje delo iz Trsta tudi v Ljubljano.

**Struga Gradašice** dobi prihodnjo pomlad ob državni cesti na Viču mesto sedanlega ovinka ravno črto, da se tako oddalji od župnijskega poslopja, kjer sedaj svet preveč zamaka in tudi cerkvi vlažnost provzročá.

**V novi župni cerkvi na Viču** izvršujejo se sedaj v ladji betonska tlakarska dela. — Osnažena je cerkev do zdaj večinoma že zunaj in znotraj. Po novem letu bode, kakor čujemo, postavljen in za službo božjo prireren tudi že veliki oltar (mensa). Prostor pred cerkvijo pa bi bilo umestno nekoliko regulirati in nasuti.

**17.000 slovenskih otrok** je po zadnjem štetju v Istri — brez šole! Kriva je temu škandalu avstrijska vlada, ki premočnim Itali-

janom dovoljuje ustanavljati laške šole. Istrski Slovenci si bodo vedeli pomagati na dan računa.

**Važen sklep.** Pri razpravi o belokranjski železnici je stavil voditelj S. L. S. dr. Susteršič več spreminjalnih predlogov, kateri so bili vsi sprejeti. Naivnejši je pa sklep, da mora vlada pri zgradbi železnic porabljati samo domače delavce. Dosedaj je bila navada, da so naše delavce odrivali, a nameščali večinoma tuje delavce, ki so pri nas zaslužene denarce pošiljali v tujino. Odslej bo morala po prizadevanju dr. Susteršiča in njegovih tovarišev v državnem zboru vlada sprejemati v prvi vrsti naše domače delavce.

**Germeka ne!** Vedeli smo, da ne bodo vrli Komendčani zadovoljni z nanim učiteljem Grmekom, ki je v družbi Brctca toliko zla provzročil v Sori. Ko so čuli v Komendi to vest, skoro niso mogli verjeti, da bi bila resnična, da bi brez razpisa oddal deželni šolski svet nadučiteljsko mesto možu, kateremu krščansko ljudstvo vsled njegovega liberalizma ne more zaupati mirnim srcem svojih otrok. Zato je vložil protest krajni šolski svet in vseh sedem v Komendo všolanih občin. Zahtevalo, da se služba pravilno razpiše; sicer niso odgovorni za posledice.

**Smrt Slovence v Rumuniji.** »Primorski List« piše: Iz Rumunije nam sporoča rojak: Pokopali smo dne 25. novembra nekega drvarja, ki se je ponesrečil pri nakladanju drv. Udaril ga je neki Rus s svojim cepinom tako močno na glavo, da mu je preklal črepinjo. Ker daleč naokoli ni nobenega blagoslovljenega pokopališča, zato smo ga morali pokopati v temnem rumunskem gozdu.

**Slovenski fantje v Ameriki in vojaštvo.** Ameriška »Nova Domovina« poroča: Cedralje več slovenskih fantov pristopa v armado Združenih držav. Vsi, ki so sedaj vstopili, odidejo na Kubo, kjer potrebujejo Združene države več vojaštva. Sledeči fantje so odšli v vojake, in sicer h konjenikom: Anton Lah iz Blok, Frank Mramor iz Sv. Trojice pri Zavrhu, Frank Pitar, Ivan Kolar in Anton Strzaj, vsi trije iz Rakeka, Franjo Verbič iz Postojne in Franjo Filip iz Ljubljane. Vsi fantje so korenjaki od pet do glave in upamo, da bodo delali čast svojemu narodu tudi v tuji vojski.

**Slovensko časopisje.** »Posavska Straža« se z novim letom preseli v Celje, kjer bo izhajala trikrat na teden v večji obliki pod imenom »Straža«. — Liberalci so vsled tega silno vznemoljeni.

**Umori kočijažev v Trstu.** Nedavno so, kakor znano, neznan storilec umorili v Trstu dva kočijaža. Zločinec je bil nesrečna kočijaža najel za vožnjo. Toliko prvi — Praznik — kakor drugi — Mohorovič — sta rada, da, celo z veseljem vsprejela zločinca v svojo kočijo, nadejajoča se zaslužka od onega, ki ju je bil obsodil v smrt. Prišel jima je ponujat kruha, a dal jima je smrt. Ne strah, ampak groza je bila zavladala med občinstvom vseh slojev v oni dobi, ko sta bila izvršena ta dva zločina. Med izvoščeki je pa vladala več časa splošna panika. In še dandanes obide človeka groza, ko pađe slučajno pogovor na ta umora. A ta groza je danes neizmerno večja. Danes bo pet mesecev, odkar je bil na cesti pod Kontoveljem umorjen kočijaž Mohorovič, a v nedeljo, dne 15. t. m., proti večeru je bil — umorjen tretji kočijaž! Ta grozni umor je bil izvršen na cesti med Opčinami in Sežano, in sicer kake štiri kilometre onkraj Opčin, to je med Sežano in Fernetičem. V nedeljo popoldne je bil prišel neznan človek na dom k izvoščeku Lovrencu Vidav, po domače Kováč, na Opčinah ter mu velel zapreči, da bi ga peljal v Sežano. Lovrenc Vidav — 45leten oženjen mož in oče petih otrok — je seveda

rad napregel, v nadi, da bo kaj zaslužil za svojo družino. Ko je on govoril z onim človekom, sta stali poleg njega njegova žena in gospa Brigita Dinkels, žena sprevodnika openskega električnega tramvaja, ki stanuje v isti hiši. Bila je četrta ura in pol, ko je Lovrenc pognal konja in oddrdal izpred svoje hiše s svojim koleselinom, v katerem je sedel neznanec. Revež ni vedel, da gre v smrt, ni vedel, da zapušča svoje otroke za vedno. Okolu pete ure in četrta, ali morda kako minuto več, je pa neki Openec, tudi on imenovan Vidav, idoč po cesti iz Sežane na Opčine, slišal dva strela, a malo za tem je videl nekega človeka, ki je tekel proti Orleku. Obenem je pa slišal drdranje kočije, ki se je pa hkratu z ropotom ustavila. Prišedši bližje je Vidav videl, da se je bila kočija prevrnila. Kočijaž — Lovrenc Vidav — je pa ležal krvav na tleh poleg kočije. V tem je bilo prišlo še par oseb k zvrnjeni kočiji, in ko so videli, da je kočijaž krvav, so mu hoteli pomagati, a bil je že mrtev. Ležal je z obrazom v prahu. Oni Vidav, ki je bil prvi na licu mesta, je šel takoj v Sežano in tam obvestil orožnike, ki so takoj prišli na lice mesta. Konstatovali so da ima pokojni Vidav dve rani na glavi, in sicer eno na desnem sencu, a drugo v tilniku.

**Z Beneškega.** Umrli je občečislani in priljubljeni č. g. Anton Trušnik, kaplan v Briščeh ob Nediži. Pokojnik je bil mirnega in pohlevnega značaja; živel je skromno in ugledno, neutrudljiv v izvrševanju stanovskih dolžnosti in vedno pripravljen pomagati, tudi kjer ni bil obvezan. Rahločutna, narodno zavedna duša se je pridno bavil s slovenskimi knjigami, navduševal se za pobožno slovensko petje in celo, po svojih močeh, za poezijo. Spisal je več slovenskih pesmic in nekatere prigodnice je dal o raznih prilikah tudi natisniti.

**Novo politično društvo.** Kranjsko deželno predsedstvo je potrdilo pravila političnega društva »kmečka zveza za sodni okraj Vrhnika«.

**C. kr. kranjski deželni šolski svet** je dovolil, da se uvede na štirirazrednici na Studencu (Ig) v tretjem in četrtem razredu za celo leto dopoldnevni pouk. Poludnevni pouk se dovoli v drugem razredu dvorazrednice v Morobiču. — Začasna učiteljica in ravnateljica enorazrednice v Polšnjeku je postala gospica Marija Habe.

## Iz ljubljanske okolice.

**Iz Posavja.** V eni zadnjih številc se je nekdo pritoževal zaradi visoke užitnine, ki jo moramo plačevati na mitnici, in zaradi potov, ki so v resnici znamenje Hribarjeve razbitosti. Danes bom pa še nekaj drugega povedal. Ko so delali živinski trg na Poljanski cesti, so nam obetali, da bomo le toliko časa plačevali od živine visoko užitnino, dokler ne bo svet plačan. Pa svet je menda že davno plačan, užitnina od živine je pa še vedno, in sicer je vedno večja. Gospodje na rotovžu menda nimajo drugega jesti, pa besede jedo. Pa kako visoka je ta mitnina! Če v mesto priženeš, plačaj, če nazaj ženeš, pa zopet nekaj. Če bi že bilo kaj kupca, da bi človek živino prodal, bi še bilo, pa saj ni nič kupca, ker so ti sejmiki tako pogostni. Kupci si pač mislijo: Kaj bomo hodili gledat teh 15 volov in 20 krav. Tako ne more iti naprej. Naj bo zopet po stari navadi semenj. Vsakega 8. v mesecu smo včasih gonili živino v Ljubljano, ko se je kaj prodalo, sedaj pa ni nič. Samo ljubljanski mesarji imajo od tega dobiček, ker dobe živino po ceni pri teh razmerah. Kmet prižene voličke, denar potrebuje, in ker ni draga živina, radi pomanjkanja tujih kupcev, pa dobi domač mesar po ceni. Pa vendar se pri mesu ne pozna kaj, da

je živina po ceni. Boljše meso ima še vedno isto visoko ceno. G. župan Hribar, kedaj boste zopet stare sejme vpeljali? Če ne kmalu, bomo mislili, da za mesarje tako zelo skrbite iz posebnih vzrokov. Pa ne, da bi vas županski stolec že ožulil in si vi želite, da bi vam mesarji podložili mehkega mesa, da boste lažje sedeli?!

**Posavci protestiramo,** da bi se na novem pokopališču zidala mrtvašnica na oni strani blizu šole. Ob cesti se bodo še zidale hiše (2 sta že narejeni), in če bi mrtvašnica bila tam blizu, bi v hišah ne mogli lahko oddajati stano-

delal pri tem mostu, se je zvečer, ko se je vračal domov, ponesrečil ob mostu. Njegov klobuk so našli v vrbovi ob mostu, mrtvo truplo Bezlajev pa ob sovodnji obeh Ljublanic. — Tudi sedaj se kak otrok lahko ponesreči na mostu, ker manjka pri stranskih držajih srednje pregraje. Tam že precej velik otrok lahko pade v vodo. To naj se popravi. —

**Iz Bizovika.** Na Miklavževo nedeljo smo imeli zborovanje Kmečke zveze. V gostilni pri g. Čerinu smo se zbrali, kar nas je zavednih kmetov, in poslušali g. profesorja dr. Grudna, ki nam je pripovedoval o zgodovini kmečkega



## Preganjavec.

vani. Mrtvašnica naj se zida ob onem zidu proti polju, ravno nasproti cerkvi, na stran obrnjenjeni proti Posavju. Tam je sredi polja in nobene hiše ni blizu, pa tudi za oko bo lepše, če bo stala mrtvašnica v ravno isti črti kakor cerkev — seveda na nasprotni strani.

**Iz Most.** Za nabiranje denarja za novo šolo niso ljudje nič kaj vneti. Pravijo, če hoče imeti Predovič za svoje hiše šolo, naj jo pa sam naredi.

**Iz Štepanje vasl.** Popravili smo most čez Ljublanico tam kjer se pride čez Kodeljevo. Pa zgodila se je nesreča. Martin Bezlaj, ki je

stanu, kako se je godilo kmetu v preteklih časih, kako si kmet sam skuša pomagati, in kaj naj država naredi za kmeta. Naš g. kaplan Petrič nam je v domačih zgledih priporočal kmečko zvezo, n. pr. glede vozarenja za časa vojaških vaj. — Upisalo se nas je precej v kmečko zvezo.

**Iz Hrušice.** Po božičnih praznikih bomo imeli v šoli predavanje o občekoristnih gospodarskih rečeh. Poskrbela bo za to kmečka zveza.



## Gorenjske novice.

### Iz raznih krajev Gorenjske.

**g Z Breznice.** Ni še dolgo temu, kar je naša župna cerkev dobila nov križev pot, da ga ni kmalu naokoli takega in že je dobila zopet nekaj novega, po čemur smo že zelo hrepeneli, nove orglje. Nikakor ni misliti, da smo zato tako želeli novih orgelj, ker so bile morebiti stare slabe; ne, saj bi se bile lahko skušale z marsikaterimi drugimi orgljami. Po novih orgljah smo zato hrepeneli, ker smo hoteli, da ima naša prijazna cerkev tudi krasne orglje. In res nam je postavil ljubljanski orgljarski mojster g. Ivan Milavec lepe dvo-marne orglje z dvema manualoma. V nedeljo, 15. t. m., so jih blagoslovili tukašnji rojak vlč. gosp. kanonik T. Kajdiž, nakar je vlč. p. gvardijan H. Sattner zaigral na nove orglje. Vse je z napetimi ušesi poslušalo zdaj mogočne akorde, zdaj zopet mile, rajske glasove. Potem je govoril g. gvardijan o zgodovini orgelj in posebno poudarjal cerkveno petje. Po pridigi je daroval g. kanonik sv. mašo, med katero so cerkveni pevci kaj lepo peli, g. gvardijan pa pokazal na orgljah vse vrline pravega mojstra. Orglje so čisto po novem, moderno napravljene. Imajo 18 spremenov in v obeh omarah stoji 1050 piščal. Delo hvali mojstra. G. Milavec se je res potrudil, da nam je postavil take orglje. To je že njegovo deseto delo in če Bog dá, jih bo še nekaj postavil. — Pa tudi orgelj in novega križevega pota bi morda ne imeli, ko bi ne imeli mi župljani tako skrbnega, za cerkev vnetega g. župnika. On je duša vsem tem napravam. Srčna hvala mu zato! Novim orgljam pa želimo, da bi veliko let pele Bogu v čast, srca vernikov pa povzdigovale k Bogu.

**g Po radovljiskem okraju** je zadnji čas prodajal kmetom razne kmetijske stroje neki agent, ki čuje na ime Ludovik Perko in je baje že znana oseba kmetom po Dolenjskem kakor tudi sodnji. Na Dobravi pri Kropi je par kmetov kupilo nekaj salamoznic in drugih strojev, a dočim bi imeli stroji že davno priti z Dunaja, jih ni še danes, čeprav je agent prejel že nekaj denarja na račun, za ostalo vsoto pa dal podpisati kmetom menjice. Svarimo naše kmete pred takim nakupovanjem, da bi se podpisavali na nemške naročilne liste, katerih ne razumejo. Še bolj pa jih svarimo pred podpisovanjem menjic, kar je silno nevarno za vsakega, ki ne pozna teh papirjev in strogih menjicnih postav.



## Dolenjske novice.

### Iz Št. Ruperta.

**d Šentrupertske novice.** Predaval je v izobraževalnem društvu preteklo nedeljo gosp. Slavko Ravnikar iz Ljubljane. Dopoldan je govoril številno zbranim mladeničem, popoldan pa možem in ženam. Vsak je bil silno zadovoljen. Pr. hodnji mesec se bode napravilo zopet več zborovanj. Treba pa, da se v obilni meri pristopi k društvu. Vsak mladenič, vsak mož, žene in dekleta pa skup. bi morale vstopiti in se dati vpisati, potem bi bilo življenje. Mladeniči, vstanimo in zdramimo se!

**d Davek na žganje** se je sklenil pobirati pri zadnji občinski seji. Proti tej koristni reči pa so se že takrat vzdignili vsi »birti« in sedaj pobirajo podpise zoper sklep občine. Na čelu vseh birtov stoji zopet neizogibni Zajc, ki je obletal že zopet vse grme. Dobromisleči ljudje so hvaležni, da je prišlo do tega, sev birti gledajo le za svoj žep!

### Iz ribniške doline.

**d Predstava** z dne 8. decembra je slovensko katoliško izobraževalno društvo v Ribnici ponovilo dne 15. decembra. Tudi pri ponavljanju se je igralo, pelo in tamburalo prav izvrstno. Pri tej priliki smo nekaj opazili, česar ne smemo zamočlati. Navada je, da društvo na svoje prireditve izdaja vabila. To je za tako obširen delokrog potrebno. Včasih pa vendar ni mogoče izdati vabil, in potem nekateri mislijo, da niso vabljeni ali da jih društvo nalašč prezira. Kako je to napačno! K vsaki društveni prireditvi so brez razločka povabljeni vsi, ki se zato zanimajo! Samo tisti, ki ima s tem opraviti, ve, koliko je dela, skrbi in stroškov, preden se taka stvar priredi; zato je društvo tembolj veselo, čimboljša je udeležba, pa naj se vdeleži kdorkoli!

**d Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Ribnici** priredi v nedeljo, dne 29. t. m. zopet predstavo in jo na novega leta dan bržkone ponovi. Igralni bodo fantje, ki jih naše občinstvo že pozna. Priredili so krasno meseca avgusta »Sanje«, »Stipko Tička« in šalji-vi prizor »Kmet in fotograf«. Zdaj nam bodo pokazali svetopisarskega »Egiptovskega Jožefa« in »Krcmarja pri zvitem rogu«. Naj bo udeležba častna.

**d Odborova seja »Kmetске zveze«** za kočevski politični okraj je bila pod predsedstvom podnačelnika g. Franceta Frica v Ribnici dne 15. t. m. Na dnevnem redu je bil razgovor o prihodnjih deželnozborskih volitvah. Sklenili so, da se bodo pri določanju kandidata strogo držali navodila, ki ga je predlagal ljudski shod v Ribnici dne 24. novembra in ga isti dan sprejel občni zbor »Kmetске zveze« v Velikih Laščah. Ko bodo volitve razpisane, se določi kraj in dan shoda volivnih zaupnikov. Na 20 volivcev S. L. S. pride v vsaki volivni občini po en volivni zaupnik. Merilo za število katoliških volivcev bodo zadnje deželnozborske volitve. Tako je pravično, in upati je, da bodo s tem zadovoljni tudi volivci.

**d Peticijo na državni zbor** za podaljšanje kočevske proge dolenjske železnice od Kočevja do Črnomlja in za podražavljenje deželne ceste Lašče-Ribnica-Kočevje je približno že pred mesecem dni vložila naša »Kmetška zveza« po svojem podnačelniku g. Francetu Fricu v roke poslanca g. Jakliča. »Slovenski klub« v dunajski poslanski zbornici, katerega član je tudi naš poslanec g. Jaklič, je takoj storil potrebne korake in po svojem uglednem načelniku g. dr. Šusteršiču dosegel, da sta oba predloga že sprejeta v načrt. Količnega pomena bi bila železnična zveza Kočevja s Črnomljem in belokranjsko železnico, ni treba šele razkladati. Kadar bo vlak veselo zažvižgal od Kočevja proti Črnomlju, bodo liberalci seveda zagotavljali in se pridušali, da so vse to oni dosegli. Liberalno veselje je poceni!

### Iz raznih krajev Dolenjske.

**d Dvojna mera? Uže enkrat se je pisalo v »Domoljubu«,** kako žalostne razmere vladajo med učiteljstvom dragatuške šole. Posledica teh nelepkih razmer je ta, da je bila pred nekoliko dnevi učiteljica Mikec popolnoma odstavljena od učiteljske službe. Nič je ne zagovarjamo, četudi se je omenjena učiteljica zadnji čas nekoliko poboljšala in kot se čuje, precej lepo obnašala, a žalibog, da od začetka njene službe ni bilo tako. Ni bila zadosti previdna v svojem obnašanju in to jo je zdaj pokopalo. Pri tem žalostnem dogodku smo se pa spomnili na nekaj drugega, kar slavni deželni šolski svet tudi ne bi smel prezreti! Ker je glede na obnašanje učiteljstva tako natančen, kot je pokazal pri učiteljici Mikec v Dragatušu, ga pohvalimo, zato pa pošljemo na

njegovo adresu sledeča vprašanja: Ali je pa slavnemu deželnemu šolskemu svetu znano tudi obnašanje ondotnega nadučitelja Kosca? — Menimo, da kar je kaznjivo na učitelji, to mora biti kaznjivo tudi na nadučitelju! — Nadzorniku g. Turku pa svetujemo, naj se drugič, ko pride zopet nadzorovat šolo v Dragatušu, poprej oglasi pri g. Kožarju v Črnomlju, morda bo tam kaj zanimivega izvedel o dičnem dragatuškem nadučitelju! Tudi ni prav od Dragatušcev, da se za nadučiteljevo obnašanje prav nič ne zmenijo. V prejšnjih časih so bili Dragatušci bolj pazljivi. Ko je pred nekaj leti nadučitelj Bantan v šoli baje izpregovoril le par pohušljivih besedi, vse se je vzdignilo zoper njega in spravili so ga proč. Zdaj pa vse molči. To je dvojna mera in ali je to prav ali ne, naj sodijo bralci teh vrstic.

**d Iz Leskovca.** Pretečeni teden so zapustili g. kaplan Franc Vrhovec Leskovec, kjer so nad pet let neumorno delovali, in odšli na svojo novo službo v Smarije. Teško smo se ločili od njih, kajti bili so blag mož, vnet za čast božjo in blagor faranov. Pogrešali jih bomo vsi, zlasti pa otroci v šoli in mi mladeniči v izobraževalnem društvu. — Odšli so sicer g. Franc, a duh njihov, — seme lepih naukov, ki so se sejali v naša srca, bo ostalo in daj Bog, da bi rodilo obilo sadov. — Ker se nismo mogli vsi osebno posloviti od njih, zato se jim danes najsrdneje zahvalimo za nauke, ki so nam jih podajali, bodisi na prižnici, v spovednici, v izobraževalnem društvu ali v šoli. Bog naj jim povrne ves trud, ki so ga imeli z nami. On naj jih spremlja in vseh njihovih potih in jih ohrani še mnogo let v čast in splošno sv. cerkve, ljudstvu v korist.

**d Iz Št. Jerneja.** V tukašnji župniji je vas Pristavca. Ta vas šteje malo hiš, a smo vendar tako srečni, da imamo dve kapelici. Eno je postavil umrlj g. Anton Vertačič, ki se je bil zaozlobil v boju na Laškem. Ta kapela je pet minut od vasi oddaljena in je srednje velikosti. Drugo kapelico je postavil letos na rojstnem domu mladenič Josip Padarčič, sedaj uslužbenec v ljubljanski hiralnici. Ta mladenič je dal sam sezidati lično kapelico na čast sv. Jožefu in Mariji Pomagaj. Ta kapelica je podobna bolj cerkvi, ker je dolga čez štiri metre, visoka pa čez enajst metrov. Z zvonikom vred je sezidana v romanskem slogu. Spredaj nad vratmi ima kamenito ploščo in pomenljiv napis:

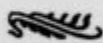
Pridite k svetemu Jožefu,  
Žalostni in veseli:  
Ker on Vam pomaga  
V vsaki sili!

Vrli mladenič hoče poskrbeti tudi za zvonove v kapelici. Pomagajmo mu pri tem delu! Mi vaščanje mu želimo obilo blagoslova božjega! Bog mu povrni, Devica Marija in sveti Jožef!

**d Iz Ambrusa.** Dne 18. decembra t. l. smo pokopali dobro krščansko ženo Marijo Novak iz Kamenvrha. Dala je življenje šestnajstemu otroku. Prehladila se je v otročji postelji in vsled tega je umrla. Otroci so spremlili svojo drago mater do groba z glasnim jokom. Vsi udeleženci pogreba so bili ginjeni do solz. — Počivaj v miru, dobra krščanska žena, vzgledna mati!

**d Shod »Kmečke zveze« pri Sv. Križu pri Mokronogu.** — Liberalna in socialnodemokratska olika. Predzadnji nedeljo je sklical odbor »Km. zveze« za trebanjsko dekanijo, gosp. Ivan Povše, javen shod pri Sv. Križu. Gostilniška soba gosp. Jožeta Žitnika je bila veliko premajhna, da bi vsprejela vse zborovalce. Shod je bil vseskoz zelo viharen. Sklicatelj shoda pozdravi navzoče, vesel, da se jih je toliko sešlo, kar kaže da se zanimajo, in prosí, da naj ne motijo govornikov, saj bo dobil vsak besedo. Kaplanu, ki nakratko obrazloži glavne

stvari iz državnega zbora, zlasti tiste, ki zani-  
majo kmečki in delavski stan. Predvsem ome-  
nja zahtevo socialnih demokratov, da bi se  
odprla carinska meja proti Srbiji, kar bi bila  
velika nesreča za našega kmeta-živilorejca;  
potem pa o sladkornem davku. Za njim govori  
g. župnik Bukovic; omenja besno sovraštvo  
socialne demokracije proti kmetu, kar dokaže  
z izreki socialnih demokratov samih. Vedno in  
vedno ga moti, kakor že prejšnjega govornika,  
nek pijanček. Več jih zahteva, da se ta vun  
vrže, a socialni demokratje protestirajo. To,  
kakor tudi dejstvo, da je pijanček med shodom  
sedel v družbi socialnih demokratov, je pri  
mncgih vzbudilo opravičeno mnenje, da so ga  
ti natašč napojili. To je dalo tudi povod, da je  
prišlo do burnih in ostrih nastopov med župni-  
kom in socialnimi demokrati. — Nato govori  
neki Hočevnar iz Hrastovce tako neumno, da  
bi ga človek obsodil kar za liberalca. Vzrok  
vse draginje vidi v prevelikih delavskih pla-  
čah in penzijah. — G. J. Povše ga zavrača.  
Vse se je izpremenilo. Vse je dražje. Kako naj  
živi delavec z družino, če že za samca v mno-  
gih službah plača komaj zadostuje. Tu se za-  
čuje od socialno-demokratskega omizja klic:  
Kdor ne more izhajati, naj pa odneha! Tako so  
naši socialni demokrati pokazali svojo ljube-  
zen do delavca. Seveda sami so nadzorniki  
delavcev. — Nato govori g. Kolar iz Brezovi-  
ce o politični izobrazbi med našimi kmeti, o  
medsebojnem spoštovanju in ljubezni, ki je  
tako potrebna, kar dokazuje to, da se nekateri  
ne sramujejo med tem, ko govori, zaklicati mu  
»farški pes!« — G. J. Gorjup opozarja z ozi-  
rom na strastne izbruhe in žaleče besede, da  
naj spoštujemo one, ki se žrtvujejo ljudstvu v  
prid in mu žele pomagati. Ko sta govorila še  
gg. Sere in Zihel, se je shod zaključil. Zani-  
mivo je, da se liberalci niso nič več oglasili.  
Pripravljene so bile še važne zadeve, ki pa  
vsled pomanjkanja časa niso prišle na vrsto.  
Bodo pa prihodnjič. Nismo se sešli zadnjikrat!



## Notranjske novice.

### Vipavske novice.

n **Grmelo** je pri nas dne 13. t. m. od pol-  
noči do ene ure kakor po leti; dež pa je lil, kar  
ga je doli moglo. V peči še nič ne kurimo, ker  
nas ne zebe. Burja spi, ko to pišem; radi bi jo  
imeli, da bi nam pognala vlažno južno ozračje.

n **Pri občinskih volitvah na Slapu** je zma-  
gala dne 19. t. m. v drugem razredu S. L. S.  
V tretjem smo zmagali že dne 30. januarja t. l.  
In tako imamo dva razreda in torej večino v  
občinskem odboru. Pa tudi I. razred še ni po-  
polno v liberalni oblasti, se maje. O volitvah  
bomo še pisali kasneje, gradiva imamo zado-  
sti. Danes samo pribijemo, da je Mihael Ma-  
lik, trgovec v Avdovščini, ki je obogatel od  
ljudskih žuljev, volil na Slapu kljub častnim  
besedam protiljudsko in liberalno. Mi si bomo  
to dobro zapomnili in strogo izvajali načelo  
svoji k svojim.

n **Koliko škoduje branje »Slovenskega  
Naroda«.** Neki liberalni fant se je baljal: Že tri  
leta nisem bil pri celi sv. maši in ko vabi ob  
nedeljah v cerkev, se mi zdi, da zvonit krā-  
vam. Dā, tudi liberalne krave vabi zvon, toda  
krav ni. No, pa saj krave ne spadajo v cerkev.

### Idrijske novice.

n **Gozdni delavci zahtevajo izboljšanja.**  
Strokovno društvo delavcev v eraričnih goz-  
dih s sedežem na Vojskem je sklenilo na svo-  
jem shodu 1. decembra 1907. poslati gozdni

direkciji in poljedelskemu ministrstvu nasled-  
nje peticije:

1. Pri delih na grabljah v Idriji naj imajo  
delavci vsaj 3 krome na dan plače.

2. Provizije naj se zvišajo in ker so vsi  
provizionisti bili vedno v eraričnem delu, zato  
se jim naj dajo provizije, ne pa le darilo.

3. Drva naj se dajejo delavcem in provi-  
zionistom po limiti, že spomladi, da bodo po-  
zimi imeli suha drva.

4. Drva in vse erarično blago naj se pla-  
čuje po čeku.

5. Gozdni uradniki naj bodo do trpečih  
delavcev prijazni vsaj v uradnih urah.

6. Gozdni delavci, ki so delali pet let, naj  
se sprejmo stalno.

7. Erar naj ima vse v svoji upravi in ne  
oddaje del zasebnikom.

8. Erar naj ima izučene delavce, da ne bo  
toliko nesreč.

9. Najmanjša delavska plača bodi vsaj 3  
krome na dan, ker sicer ne morejo izhajati pri  
tej draginji.

10. Gozdni erar naj vse delavce zavaruje  
zoper nesreče pri kakem zavodu.

11. Provizionistom in provizionistinjam  
se naj provizije zvišajo, ker s sedanjimi provi-  
zijami — mesečno 60-80 K in 1-84 K ne morejo  
izhajati.

12. Stanovanja gozdnih delavcev — po-  
sebeno v Idriji — se naj popravijo.

13. Tlaka ob času lova se naj odpravi in  
tudi gonjači naj imajo 3 krome na dan.

14. Gozdnim voznikom naj se tudi zviša  
plača in v slučaju nesreče ali nesposobnosti za  
delo, naj imajo pravico do provizije.

n **Ukredel** je nekdo 8. decembra zjutraj  
med sv. mašo v župnišču v Crnem vrhu nekaj  
obleke in puščico s cerkvenim premoženjem.  
Bila je notri le neka malenkost v denarju in pa  
par hranilnih knjižic. Tudi tatovi nimajo vselej  
sreče.

n **Od Spodnje Idrije.** Na praznik Brezma-  
dežne je priredilo naše »Bralno društvo« prav  
nedolžno in prijetno zabavo za odrasle in še  
bolj za otroke z Miklavževim večerom. Vsem  
je dopadlo. Igrala se je tudi igra »Krcmar pri  
zvitem rogu«, ki je vzbudila veliko smeha in  
dobre volje na račun malo zvitega krcmarja.  
Ubrano petje našega pevskega zbora smo z  
veseljem poslušali. Nato je nastopil Miklavž s  
svojim angelskim in parkeljskim spremstvom,  
obložen z lepimi darovi, ki jih je razdelil med  
našednudo mladino. Srečolov je prinesel mar-  
sikomu lep dobiček. — Z eno besedo, bil je pri-  
jeten večer, kakoršnih želimo še več v našem  
»Bralnem društvu«. Cimboli se bomo zanimali  
za društvo, temveč nam bo društvo napra-  
vilo! Zato pa na noge, brez strahu v naše dru-  
štvo, bližnji in oddaljeni!

n **»Domoljuba«** se veliko bere v naši fari  
in lahko smo ponosni na to, da jih prihaja tako  
veliko število med nas. Prav tako! To nam  
ravno kaže, da je »Domoljub« res list, ki misli  
in čuti z ljudstvom in po pravici mu lahko re-  
čemo »ljudski list«. Nobena hiša naj bi ne bila  
brez »Domoljuba«. Stavimo svojo dolžnost in  
priporočimo ga vsem, ki ga še nimajo, vsak  
nam bo hvaležen zato, ko ga bo naročil. Ne  
navzdol, ampak navzgor naj gre število »Do-  
moljubovih« naročnikov v fari!

n **Uzmovič v šoli.** Po fari se govori, da je  
prišel pretečeni teden v četrtkovi noči v šolo  
tat, seveda ne z dobrim namenom. G. nad-  
učitelj ga je začutil, ko se je tat prevrnil in ga  
je prepodil. Zato, pozor pred takimi tiči!

n **Dežuje** kar naprej, pota so taka, da ni  
več hoditi po njih. Izmed vseh se pa odlikuje  
najbolj »Kanomliška pot« — ubogi ljudje, ki jo  
potrebujejo! V času napredka bi se pač dala  
napraviti tudi v Kanomljo kaka pot. Pozivlje-  
mo vse one, ki so dolžni ganiti se za to pot,  
naj se že enkrat ganejo!

## Iz Starega trga pri Ložu.

n **Zanimivo predavanje.** Dne 15. decembra  
je imela »Dekliška zveza« zanimivo preda-  
vanje. To pot je predaval č. g. Karol Skuli,  
kapitan v Loškem potoku. Razvijal je načrt, po  
katerem naj bi bilo izobraževalno društvo ne-  
kaka nadaljevalna šola za vse, kar potrebujejo  
ženske v vsakdanjem življenju. Toliko pohvale  
nismo še čuli iz ust naših članic o kakem pre-  
davanju, kakor ravno o predavanju g. Skulja.  
Saj je pa tudi g. govornik znal z njemu lastno  
šegavostjo poučno združiti s prijetnim v toliki  
meri, da pohvala nikakor ni bila neopravičena.  
»Dekliška zveza« mu izreka zahvalo in klič  
k skorajšnjemu nasvidenju.

n **»Dekliško zvezo«** moramo še posebej  
pohvaliti, ker se res prav lepo razvija. Časi  
vriim miadenkam, pa tudi požrtvovalnim že-  
nam! Če povemo, da je zadnjemu predavanju  
prisostvovalo gotovo do dvesto žensk, je to  
vsekako lepo znamenje za probujanje našega  
ženstva. Nad sto članic že šteje »Dekliška  
zveza«, in vendar še ni minilo leto, odkar se je  
ustanovila. Bržkone ne prorokujemo slabo, če  
trdimo, da z novim letom še mnogo deklet in  
žena stopi v naše vrste. Čez leto dni mora  
šteti starotrška »Dekliška zveza« vsaj dvesto  
članic, Zene in dekleta, le okrog ognjišča po-  
štene, domače izobrazbe!

n **»Cebelica«** ima letos 3729 K 73 vin pro-  
meta. V treh letih njenega obstanka se je vlo-  
žilo 8555 K 38 vin. Res, iz maloga raste veliko!  
Marsikaka krona izmed osmih tisočev bi se  
bila poizgubila, da je ni »Cebelica« vjela. Tudi  
»Cebelica« si želi še novih varčnih tovarišev  
in tovarišic.

## Iz raznih krajev Notranjske.

n **Postojnske novice.** Dne 16. t. m. je umrl  
v tukajšnji sirotišnici Anton Doles, ki je služil  
do zadnjega pri g. Burgarju. — V bolnici je  
sedaj samo ena bolnica in še ta ni domača.  
Znamenje, da je tifus pojenjal in da so tudi  
sicer ljudje zdravi. — Katoliško izobraževalno  
društvo se najlepše razvija. Udov ima nad sto.  
Imelo je društvo v dveh mesecih šest preda-  
vanj. Predavali so gg. L. Smolnikar, dr. Lam-  
pe, A. Azman in Fr. Vilfan. Faktor tiskarne g.  
Tomažič je udom društva razkazal stroje tis-  
karne. V nedeljo igrajo mladeniči v društveni  
sobi igro »Krcmar pri zvitem rogu«. Preda-  
vanja se polnoštevilno obiskujejo.

n **Predavanje v Studenem.** Dne 15. t. m.  
je v šolskih prostorih govoril šolski vodja g.  
Starman o alkoholu in nikotinu ali kajenju z  
ozirom na šolske otroke. Poučno predavanje  
je pojasnjeval z domačo statistiko, ki je poka-  
zala, da je ta dvojni strup zelo razširjen med  
šolsko mladino. Stariši, pozor! Zeleti bi bilo  
večje udeležbe, ker je stvar resna!

n **Odbor »Kmečke zveze« za logaški sod-  
ni okraj** je imel dne 18. decembra 1907. sejo,  
katere so se udeležili odborniki in vže imeno-  
vani zastopniki polnoštevilno, kar kaže, da  
smo na ustanovnem shodu dne 3. novembra  
res prave moze izbrali. Načelnik Fr. Istenič  
otvori sejo s kratkimi, a jedrnatimi besedami  
in nato pride na vrsto prvi predlog, ki sega  
globoko v gospodarstvo našega kmeta — vož-  
nja v Idrijo namreč. Zaslužek pri tej vožnji je  
namreč tako neznamen, od 100 kilogramov sa-  
mo 60 vinarjev, da ima vsak voznik, naj ima  
še tako močno živino, obilno izgubo. Zato se je  
sklenilo, da se odpošlje prošnja na vodstvo  
idrijskega rudnika, da vožnjo v toliko zviša,  
da bi dobil voznik vsaj 1 krono od 100 kg.  
Prošnja se je že odposlala in upamo, da bo sl.  
vodstvo rudnika prošnji ugodilo do novega  
leta. — Drugi predlog, tudi jako važen, ki se  
je pretresal, je pa zavarovanje živine. Po mno-  
gih razmotrivanjih se je sklenilo, da se vpelje  
nekako zavarovanje čisto privatnega značaja



— zaenkrat po farah. Pri vsaki nesreči, ki bi zadela uda »Kmečke zveze«, se bodo pobirali nekaki darovi za ponesrečenca. Vsaki gospodar bi dal, ako udu zveze pogine čdraslo živinče, tolikokrat po 20 vinarjev, kolikor glav živine ima, ako pogine pa tele od pol leta do enega leta, se pobira po 10 vinarjev. Pristopiti se mora, kdor hoče biti deležen podpore, vsaj do 15. januarja. Dobil ne bo noben večje podpore, kakor dve tretjini vrednosti poginole živine. Vsakemu udu zveze je dano na prosto voljo, li hoče v slučaju nesreče kaj prispevati ali ne. Seveda, ako niemu živina pogine, ne dobi od soudov nikake pomoči. Stvar je priprosta, a le na ta način izpeljiva in upanje je trdno, da se je bodo vsi udeje posestniki živine tudi oprijeli. Soditi po navdušenju odbornikov in zanimanju ljudstva, imela bo »Kmečka zveza« logaška lepo bodočnost, kar Bog daj!

**n Kako je v Slavini?** Prav dobro, akoravno občinske volitve niso tako ugodno izpadle. Pred tremi leti je bilo ravno tako. Ko so ljudje spali, so prišli liberalci, napraviti volitve in zmagali! Letos je bilo ravno tako na eni strani. Vendar je ljudstvo zbujeno in ogorčeno, in, če Bog da, bo čez tri leta drugače. Tistih par prisiljenih in priseljenih liberalcev se pa še da užugati — brez kompromisa! Ljudstvo fare slaviške ni bilo in ne bo liberalno, temveč dobro in mirno in zvesto na strani S. L. S. Želino pričakujemo novega gospoda župnika.

**n Železnična zveza je jako pomanjkljiva** za proge St. Peter-Trst-Ljubljana in St. Peter-Reka. Presledki med osebnimi vlaki so sedem do deset ur. Ali bi se ne dali vpeljati novi vlaki tako na progi Trst-Ljubljana in posebno še na progi St. Peter-Reka. Čujemo, da se za uresničenje te občne želje že dela. Da bi bilo kaj uspeha!

**n V Ilirski Bistrici** je nedavno otvoril novo trgovino z mešanim blagom g. J. Hreščak. Priporočamo jo!

## Iz raznih krajev.

Pismo iz Amerike.

Cleveland, 24. nov. 1907.

Zelo težko pričakujem vsako številko »Domoljuba«, ker sem zelo radoveden za novice iz domačega kraja. V Čikagi se je zadnji čas vse obrnilo na slabše. Na tisoče in tisoče delavcev imamo tukaj, ki so brez dela. Po vseh tovarnah jih odstranjujejo. Kjer jih je prej sto delalo, jih dela sedaj komaj trideset, in še ti le komaj osem ur na dan. Potem naj si pa delavec kaj prihrani! Sodelavci moji so me prosili, da naj o tem sporočim v »Domoljubu«, da se ne bodo kranjski delavci tako prenačgali, kakor smo se mi. Pred par meseci je prišlo precej delavcev iz Gorenjskega, a bridko se kesajo. Radi bi se povrnili nazaj, ko bi le denar imeli. Da, res je dobra Amerika za nekatere. Toda zelo malo je teh srečnih, veliko jih je, ki so pet ali šest let tu, pa še danes nič nimajo. Slabo se je nam začelo goditi in še slabše se bode, ko bodo prihodnje jesen volitve. Pred letom ni nobenega upanja, da se razmere zboljšajo. Dobro premislite, rojaki, predno se podaste v to deželo. Tako vam svetujemo mi. Vsak, kdor namerava sem priti, naj tiste kronce, ki bi jih za pot rabil, lepo v žep dene in doma ostane. Na tisoče rojakov se je že vrnilo v staro domovino; ti vam bodo že poročali resnico. So še rojaki tu petnajst do dvajset let, a pravijo, da kaj takega še ni bilo v Ameriki. Vse se zelo draži, živež in obleka. Dobri časi so minuli. Kogar

veseli Amerika, naj le prinese denarja s seboj, da bo mogel tudi nazaj iti. Ravno danes so angleški časopisi poročali, da je v Čikagi sedaj štirideset tisoč delavcev brez dela. Niti dobro izurjen delavec ne dobi dela, kaj šele novicec. Dragi rojaki, svetujemo vam dobro; preberite te vrstice in ravnajte se po njih. J. K.

### Pismo slovenskega mladeniča iz Amerike.

Ljubi oče!

Danes sem se odločil Vam pisati, pismo, katero že dolgo odlašam, da Vam popišem kakšna da je tukajšnja okolica in njeni prebivalci. Tukaj smo mislim zelo. Na isti zemeljski črti, kakor je pri nas samo poletu je tukaj bolj vroče in soparno, zima pravijo da je tudi zelo huda, samo snega pa ni da bi kaj zapadel. Po času se pa ločimo ravno 6inpol ure. Tam pa, ki je Vlačev Jože šel, je pa ravno 12 ur razločka! Tam so tudi tako visoki hribi, kakor pri nas v domovini, a tukaj ko smo mi, jih pa ni, zato pa je soparno. Kraj je močno rodovitno, samo vse je močno zanemarjeno, slabo obdelano. Prebivalcev je največ Angležev, za njimi pridejo Italijani, potem Slovaki in Slovenci, tukaj slove kot najboljši delavci, v drugih ozirih so pa slabejši od drugih; posebno pa v verskih rečeh so eni močno zanemarjeni. Štejejo se, da so naprednjaki in svobodnjaki, imajo tudi svoj list »Glas svobode«, urednika tega lista so pred par meseci obsodili na par let ječe radi nesramnega pisanja. Kakšni da so ti svobodnjaki: ne marajo več za cerkev in duhovne, norčujejo se iz vsega kar je svetega. Tukaj kjer smo mi, je kakih 150 Slovencev, pa v cerkev nas hodi komaj 20, drugi so pa svobodni, zato jim ni potreba v cerkev hoditi. Imajo tudi liberalno društvo. Jaz sem enkrat notri iskal kranjskih časopisov, pa sem našel samo »Štajerca«, »Gorenjca«, in »Rdeči Prapor«. Od istega časa nisem več šel tja iskat berila. Iz nas, kar nas v cerkev hodi se norčujejo in nas s tercijalisti ozmerjajo, toraj ni čudno, da se tukaj posebno mladina izgubi in postanejo sužnji svobode. Tako je torej Amerika strup za mladino, katera ni dovolj trdna v duhu, da bi zamogla ostati stanovitna. Drugega ni tukaj ravno nič posebnega. Smagur (ki mu je bilo prec nogo zlomilo, ki je sem prišel, o sv. Jerneju) bo zopet kmalu šel na šiht. 28. oktobra bomo imeli plačo, potem Vam bom zopet poslal nekaj denarja. Zadnji plačo sem imel bolj slabo, sem imel samo tri šihte v 14 dneh, ker me je močno v križu bolelo, da nisem mogel na šiht. Francelj je pa imel 9 šihtov, pa je dobil 40 dolarjev. Vlačev Janez pa čez 50 dolarjev. Imamo sedaj prav dobre numare, zaslužim vsak šiht po 4 dolarje samo fajra se vsak teden po ene dvakrat, ker je v jeseni in pozimi že tako navada. Atres mora biti pravilno narejen, pa marka za 25 vinarjev, zadaj na pismu naj pa še vsak svoj naslov pridene, da pismo lahko nazaj pride, ako se že zgubi.

Končno Vas vse skupaj srčno lepo pozdravimo in tudi vse druge sosede lepo pozdravimo. Jaz pozdravljam tudi gospoda župnika in sestri in jim povejte, da meni se je abstenenca prav prikupila in prav lahko prebijem brez pijače in žganja, ki se ga tukaj močno veliko popije. Pozdravljam tudi Avreleza, Pikelna in sploh vse Št. Jurce, torej vsim skupaj zdravi!

Vaš sin

Ivan.

**Iz Marxloha ob Reni.** Leto se je nagnilo proti koncu in vzelo bode skoraj slovo. In ti vrli »Domoljub« nas hodeš spremil v novo, nade polno leto, ako nas ne vara. Veliko naših rojakov pa je varala tuja sreča, ker prišli so tu v prezgodnji grob. Ker posamezniku ni mogoče privoščiti nekaj vrstic, naj skupno zado-stujejo te vrstice v njih blagi spomin: Némila usoda vam je vzela, najlepši vir življenja — luč, tuja sreča, ni bila mila, naj vam sveti: večna luč. Nas ostale pa tolaži, da se zopet vidimo nad zvezdami! — Nadašje hočem o nemški kulturi nekoliko izpregovoriti. Ta ni tako slavna, kakor nosi glavo pokonci. Nesreče v jami so na dnevnem redu. Ko bi hotel posamezne opisati, bi lahko napisal cele knjige. V mnogih slučajih se dokaže, da je vzrok nesrečam vodstvo. Koliko naših rojakov pride ob življenje, darujejo ga kapitalu, a njih ostale pa bi najraje poslali občini kot občinske sirote. Ni še dolgo temu, kar je umrl zvest delavec. Nad deset let je služil kapitalu, za njegove ostale pa v varstveni blagajni ni bilo nikakega deleža, ker se omenjeni ni ponesrečil. Tukajšnja občina se je tudi poslužila najpodlejšega sredstva, ki ga je znala, namreč, da je poskusila jih čez mejo potisniti, ko bi se bili vdali. Pa še več enakih slučajev premore nemška kultura. Na stotine jih je telesno hudo poškodovanih, katerim cvete tako imenovana renta, s katero ne morejo živeti in ne umreti. Svoje prekupce pošiljajo čez mejo, da lažje nalove svojih žrtev. Za glavno točko si izvolijo seveda Ljubno na Zgor. Štajerskem, kjer preslepe gotovo največ slovenskih trpinov. Ne mine noben mesec, da bi ti mešetarji ne pripeljali novih moči avstrijskih. Ne dajte se preslepit tem laži-prerokom. Naznanite jih oblasti. Ko so naše moči izmerjene in izprešane, zdravje naše pokvarjeno, potem smo pa prave ničle in potem hočejo pometati z nami. Zato želi več kot polovico naših prej ko mogoče sivo dati tej prekanjeni Nemčiji. Obetajo se nam tudi že slaba leta, kar se lahko verjame, saj doslej nismo mi odebili, ampak kapitalisti. Za to dobroto pa nas hočejo še bolj izbrusiti. Draginja je tudi pricvetela do najvišje stopinje, davki se nam obetajo za prihodnje leto še večji, in državni dolg je vedno večji, torej vse sama visokost te blažene Nemčije. H koncu ena mala prošnja do naših gg. poslancev, da naj trkajo na duri parlamenta toliko časa, da se nam odpro vrata do domačega kruha. — Vesele božične praznike in veselo novo leto vsem naročnikom želi rojak A. M.

**Esten West (Rensko).** Našo avstrijsko premcgokopno podporno društvo sv. Barbara je imelo v nedeljo, dne 20. novembra popoldne svoj letni občni zbor in volitev odbora. Voljeni so: Za I. predsednika Anton Maru, za II. predsednika Nikolaj Sinkovec, za tajnika Ivan Hočevar, za njegovega namestnika Vincenc Knez, za blagajnika Anton Galle, za njegovega namestnika Blaž Skalar. Za bolniške preiskovalce Štefan Gorše, Ludovik Marolt in Jožef Grčar. Računski pregledovalci: Jožef Osenar, Anton Krajšek in Jožef Valovšek. Vsi imenovani so sprejeli izvolitev. — 4. dec. smo slovesno obhajali god sv. Barbare v cerkvi in potem v društveni sobani. — Društvo vedno lepše napreduje.

**Iz Ivanske v jugoslovjanski Bosni.** Na jugovzhodnih panogah kozarskega gorovja se razprostira krščansko katoliška župnija Ivanska.

V tem gorovju in njegovih dolinah in tokavah, imeli so zavetje in pribežališče preubogi katoliški kristjani, v dobi silnega turškega gospodstva v tej jugoslavenski bosanski pokrajini.

Duhovni pastirji, frančiškani, imeli so tukaj svoje selo,

Revno, a verno ljudstvo se je zbiralo na pokopališču v gajih, šumi, zakotjih k službi božji, katera se je opravljala v malih lesenih kolibah s tremi stenami, spredaj brez stene, da je ljudstvo zamoglo videti mašnika pri presveti daritvi nove zaveze.

Sedaj pod okupacijo in upravo Bosne, po avstrijski-ogrski monarhiji, ko je nastopila prostost za javno cerkveno bogoslužje, bila je zelo potrebna v tem okraju cerkev, prostorna in trdna, v kateri bi se zbirali katoliški kristjani, bivajoči blizu in daleč naokolo naseljeni.

Z mnogimi težavami, ter obilnimi napori sezidala se je čez vse potrebna župnijska cerkev, na gričku gorskega obronka, kjer je bilo prej staro selo frančiškansko.

Izmed Slovencev iz Kranjske tukaj naseljenih, se je posebno eden mnogo prizadeval in se trudil za to novo hišo božjo in preol. Device Marije. In nekateri vrli Slovenci in Slovenke iz Kranjske so že prej marsikaj pripomogli s bogoslužno obleko in drugimi cerkvenimi stvarmi za dostojnejšo službo božjo. Blagodušno pa tudi z mladari so pomagali za napravu nove župnijske cerkve.

Ko bi bili prej videli, kje, v kaki obleki, v kako sveto posodo se je opravljala služba božja, bi se žalostno ganjeni jokali; če bi pa sedaj, bi srčno veselilo, da so pripomogli k večji časti in slavi božji.

Lansko leto 1906 dobili smo iz slovenske Štajerske miho lepo podobo brezmadežne Device Marije, hip, kako jo nosijo angeli na svetlih oblakih.

Tretjo nedeljo po Veliki noči, v praznik varstva sv. Jožefa, lansko leto 6. majnika nosila se je Marijina podoba v slavnostni, veličastni procesiji v novo, znotraj še ne dogotovljeno cerkev ter se postavila v svetišče ob steni nad altarno sv. mizo.

Na tisoče vernega ljudstva se je tukaj zbralo. Take javne in veličastne Marijine slovesnosti tukaj še nikdar ni bilo.

Na praznik Vnebovzetja preblažene Device Marije lansko leto 1906 se je prenesla v procesiji s podobo Matere božje, iz pokopališča v gaju v novo cerkev ter tu pričela služba božja.

Letos 15. avgusta, na Veliki Šmaren bilo je slovesno blagoslovljenje nove cerkve, oltarja, novega tabernakelja in oltarnih svečnikov.

V procesiji okolu cerkve so nosili mladeniči na ovenčani nosilki miho podobo Marije Device.

Novi, veličastno sestavljen mnogopomenljivi in lepi tabernakelj se je med rožnvenško molitvijo prenesel iz cerkve sv. Jožefa v Pridvoru v novo cerkev njegove deviške neveste Marije v Ivanski.

In ta novi tabernakelj, angelja kerubina, krasni šesteri svečniki in drugo oltarno lepoticje so darovi krščansko-slovenske verne ljubezni, katero bo Jezus Kristus, bivajoč v tabernakelnu in na desnici Boga Očeta, obilno poplačeval, pa tudi Njegova deviška Mati Marija bogato povrnila vsem onim, kateri so za te sv. cerkvene naprave blagodušno milodarili.

Verno ljudstvo tukaj v svetišču zbrano opravljala skupne molitve za vse dobrotnike.

**Novice iz Calumeta.** Danes nimam kaj veselega poročati. Žalost nas je zadela, ker nam je nemila smrt pobrala dekle v najlepši dobi življenja Matildo Pugel, v 22. letu starosti. Doma je bila iz Derganjih sel, fara Toplice pri Novem mestu. 30. oktobra se je z vrelo tekočino tako nesrečno opekla, da je v 24. urah izdihnila svojo dušo. Pogreb je bil 3. novembra. Rojaki smo se ga v prav obilnem številu udeležili. Tukaj zapušča žalno-

čega brata in dve sestri. Bodi ji lahka zemlja! — Vas g. urednik vlyudno pozdravljam, kakor tudi vse rojake v stari domovini, tebi »Domoljub« pa želim prav obilo naročnikov in predplačnikov ob novem letu. — John Hrvat.



## Drobtine.

**Neugoden izum za tatove in vlomilce.** Nedavno temu je skušal v Londonu neki tat pri belem dnevu dobiti v svojo oblast bogat plen. V to svrhu je zavil opeko v kos flanelle, razbil izložbeno okno trgovca z dijamanti ter hotel odnesti dragocenosti v vrednosti 100.000 funtov šterlingov. Toda tvrdka ima jako izvrstno zavarovane svoje dragocenosti. Ima namreč napravu, da dragocenosti takoj zginejo izpred oči ter se spuste v podzemlje, kakor »duhovi« v gledališču, če se jih kdo le dotakne. Ta naprava zelo dobro funkcionira, kajti tat ni mogel nič odnesti, pač pa se je sam ujel. Lastnik trgovine ga je izročil policiji.

**Predrto srce.** V mestni bolnišnici berlinskega predmestja Reinickendorf se je izvršil umor. 54-letni bolnik Pavletta, hitro razburljiv se je sprl s 63letnim bolnikom Lehmannom. Lehmann se je vedno norčeval iz Pavlette, da je ta rekel, da je prišla Lehmannova zadnja noč. A na to grožnjo se ni polagalo važnosti. Zvečer je planil Pavletta v Lehmannovo sobo in ga je sunil s 25 cm dolgo, priostroeno železno žico v srce. Lehmann je bil precej mrtev. Pavletta je teklo po storjenem činu na hodnik in vpil: »Ta ima dovolj!« Potem se je pustil aretovati.

**Ponarejevanje srečk.** V krakovskem predmestju Podgorce je zasledila policija veliko izdelovalnico za ponarejanje srečk. Zaprli so »fabrikante«.

**Stavka proti mesarjem.** Dunajske gospodinje stavkajo radi previsokih cen mesu in ne kupujejo mesa. Stavka bo trajala 14 dni. Gospodinje hodijo od hiše do hiše in agitirajo za štrajk.

**Svojo taščo je umoril.** Porotniki v Novem Sandecu so obsodili kmeta Mihaela Prusaka v smrt na vešalih, ker je umoril svojo taščo Heleno Greha.



## Narodno gospodarstvo

### O sedanji draginji.

O draginji se dandanes veliko govori, vse toži čez njo. Pred kratkim je bilo na Dunaju posvetovanje, pri katerem so se razgovarjali o vzrokih draginje in kako ji priti v okom. Naj tudi »Domoljub« o tem nekoliko omeni.

Toži se čez draginjo žita, moke, olja in drugih živil. Zakaj je žito drago. Zato, ker je bila leta 1907. v Ameriki, na Ruskem in kar je za nas najbolj važno, na Ogrskem slaba letina. Na Ogrskem se je leta 1907. pridelalo pšenice 30 milijonov meterskih stotov. Leta 1906. pa 50 milijonov. Ker je Ogrska sama zase na leto potrebuje 20 milijonov meterskih stotov, je imela za izvoz leta 1906. 30 milijonov, letos pa le 11 milijonov meterskih stotov. Ker so pa tudi poljski delavci vedno dražji, se ni čuditi, da je v osmih mesecih cena pšenice poskočila od 9 na 13 goldinarjev »meterski stot. Pred novino se ni nadejati nižje cene pšenici. Bog dal prihodnje leto dobro letino; pa bode žito ceneje.

Kar zadeva živino, je cena živine padla gotovo za 20 ali še več odstotkov; le čuditi se je, da je cena mesa le prav malo padla, v ne-

katerih krajih, n. pr. v Loki, pa nič. Tu bi bila stvar županov, da pritiskajo na mesarje. Cena drugim živilom, zlasti onim, ki jih kmetje pridelujejo, ni visoka; draginjo živil delajo le prekupci.

O draginji tkanin na drobno (to je sukna, platna in kotenine) se veliko govori, in ta je zelo občutljiva. Te draginje so krive razne stavke, kakor je to dokazal državni poslanec in glasoviti sociolog Kunšak. Delavci stavkajo, tovarnarji jim sicer ugodijo, vsaj deloma, zato pa cene izdelkom povišajo. Vsled tega začno delavci druge tovarne stavkati; dosežejo sicer nekoliko boljšo plačo, tovarnar pa izviša ceno svojim pridelkom, in tako stavka draginjo, draginja pa stavko rodi ali pa stavka stavko rodi in še večjo draginjo povzroči. Tako n. pr. je bilo pri premoğu. Premogariji so stavkali, lastniki so jim plače izboljšali, pa tudi s ceno premoğa poskočili.

Draginja se pa ne dá odpraviti na vrat na nos, kakor bi pihnil. Tudi gosposka ne more narekavati cene raznemu blagu. Kaj naj ljudje store? Ljudje naj se varujejo nepotrebnih stroškov, n. pr. potratljivost pri obleki, pri pijači itd., potem utegnejo zmagati stroške za potrebne reči, kakor so: hrana, obleka, stanovanje. Potem naj prosijo Boga, naj bi On blagoslovil njih dela in prihodke in dal dobro letino. Ako bodo ljudje Bogu služili in krščansko živeli, potem jih tudi On ne bo zapustil, kajti kraljevi prerok pravi: »Mlad sem bil in sem se postaral, pa nisem še videl, da bi bil pravični zapuščen, ali pa da bi njegov zarod kruha prosil«.

### Revmatične,

protinske bolečine, badijaji, bolečine v udih nas ne mučijo več, odkar rabimo Fellerjev fluid s z. Elsafluid. Dvansjatorica za poskušnjo 4 K Iranko. Naročite pri E. V. Fellerju v Subici, trg Elsa 16 (Hrvasko). Ida.

**Huda žena.** Sodnik: »Ali niste ničesar opazili, ko je bil tat skrit pod vašim postelnikom?« Žena: »Da, nekaj sem slišala, a mislila sem, da se morebiti skriva tam še vedno moj mož, s katerim sem se bila opoludne.«

**Napačno umel.** Zdravnik: »Vi ne izgledate posebno dobro. Ali mnogo sedite?« Bolnik: »Ne preveč, zadnjič sem dobil samo šest tednov.«

## Scottova emulzija

izredno močno vpliva na ves organizem, zdravi in krepi pljuča.

### Kašelj in prehlajenja



Prizna je s to znamenko - ribičem - kot poročevnim znakom za SCOTT-ov način.

2173  
Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.

Dobi se v vseh lekarnah.

**Izvirna steklenica 2 K 50 h.**

Naprodaj po vseh lekarnah. 2173



Kdor rabi **traverse** in **želez-  
niške šime** za oboke, strušno lepenko,  
bičje za stropa, pločevino za strehe,  
okove za okna in vrata, pumpe in cevi  
za vodo, vino in gnojnico, obrne naj  
se na **trgovino z železnino**

## FR. STUPICA

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1,  
zraven „Figurina“ in Valvasorjev trg št. 6,  
nasproti Križanski cerkve.

Edino tam se dobi vedno sveži portland-  
in roman-cement iz slovečih tovarnen dovike in  
trbovljaka. Mreže in žica za ograje, trnalaške  
brane, razni plugi, žetivniki, tehtnice, čistilnice  
za žito, oprava za mlekarne. ter vse poljedelsko  
orodje v veliki izbiri.

Staro in edino zastopstvo za celo Kranjsko  
na zadnji poljedelski razstavi v Zagrebu s prvimi  
darilom odlikovanih slamerazov, žitilnic in  
gnojilov.

Amerikanski stroji za košnjo vedno  
v zalogi. 7 8

**SVOJI K SVOJIM!**

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o  
Thymomel scillae, t. i. preparat, katerega več-  
krat zdravniki priporočajo.

### Kuverte s firmo,

- - pisma, - -  
- račune itd. - -

izvršuje natančno po

- : naročilu :
- : Katoliška :
- : tiskarna :
- v Ljubljani.

### Razprodaja!

4 pare čevljev za 6 kron.  
Vsled nakupa velike zaloge čev-  
ljev se prodaja le kratak čas po  
čudovito nizki ceni. 1 par čev-  
ljev za gospode in 1 par dam-  
skih na trak z močnimi podplatmi,  
dalje 1 par za gospode in 1 par  
damskih modnih čevljev, vsi 4  
pari zelo elegantni, najn. fazona,  
močni. Velikost v cm. Vsi 4 pari  
le 6 K. Pošilja po povzetju. Za-  
mena dovoljena, tudi denar nazaj  
D. Kasper, Krakov 64/31.  
2840 1—1

Višjega štabnega zdrav-  
nika in fizika dr. Schmida  
12—1 znamenito 2536

### olje za sluh

odstrani hitro in temeljito na-  
stalo gluhosto. Tečaj je eden,  
zamenja po ušesih in nagla-  
nost tudi ako je že zastarano.  
Steklenica stane 2 gld. z navodi-  
lom o uporabi. Dobiva se samo  
v lekarni

pri „Črnem orlu“ na  
Novem trgu v Celovcu.

### „ČAS“

znanstvena revija, izhaja  
10 krat v letu in stane po 5 K  
na leto. Naročnino prejema  
upravnštvo v Ljubljani.

Leposlovni mesečnik  
„Dom in Svet“  
stane za celo leto  
K 10.— Naroča se v  
Ljubljani.

## Učenca

iz poštene hiše, ki ima veselje do pekovske obrti,  
sprejme takoj **Anton Videnshek**, pekovski moi-  
ster. **Dobrepolje** — Dolenjsko. 2788

Velik del 2667 4—3

### rumburških ostankov

prima kakovost, brez napake porabnih za najfinejše  
posteljno in telesno perilo, se odda po

### 25 krajcarjev

1 meter. Dolgost ostankov 4—16 m. 14'000 kosov

### zajamčenega platna ostankov za rjuhe.

150 cm šir. brez šiva v 14 m dolgih kosih v celem  
kompl za 6—7 kosov velikih ruh, se oddajo 1 ko-  
mad = 14 m. po gld. 7.80. Blago je brez napake.  
Najmanj se more vzeti zavoj 5 kg = 40—45 m rum-  
burških, ali 1 kos = 14 m ostankov za rjuhe. Po-  
šilja se po povzetju. Neugajajoče se zamenja. Pri  
večjem naročilu 5% popusta.

### Fran Sohr

Dunaj IX., Kinderspitalgasse Nr. 7.



Tovarna za stole  
**Franceta Šolgeljna**  
na Bregu, p. Borovnice, Kranjsko  
izdeluje

### vsakovrstne stole

od preprostih do najfinejših po najnižjih cenah brez  
konkurence. Ilustrovan cenik pošlje se na zahtev:  
2805 26—23 sastonj in franko.

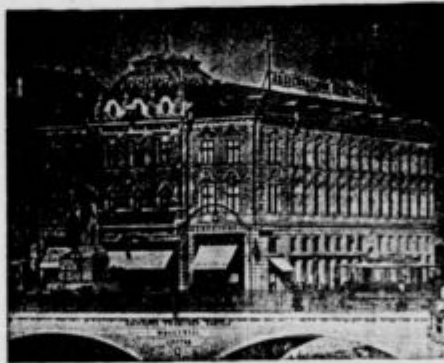
Ustanovljena l. 1831.

G. kr. priv. občna zavarovalnica

Ustanovljena l. 1831.

## Assicurazioni Generali v Trstu.

Največja zavarovalnica  
avstro-ogrške države.



Jamstveni zaklad nad 300 milijonov kron.  
Do sedaj izplačane škode nad 850 milijonov  
kron.

Družba zavaruje:

Na življenje in za doto v vseh mogočih  
sostavah. Tekom leta 1906 zavarovalo se je pri  
tej družbi 16.847 oseb na življenje za kapital nad  
140 milijonov kron.

Zoper požare, tatinski vlom, škode  
pri prevažanju, poškodbo zvonov in  
zrcalnih oken

Sprejema tudi zavarovanja:

Zoper telesne nezgode in točo.

Pri tej družbi je zavarovan na življenje Njega  
svetost papež Pij X. in prevzvišeni knezoškof ljub-  
ljanski Anton Bonaventura; tudi vsa posestva  
Njega veličanstva cesarja avstrijskega.

Glavni zastop v Ljubljani: **Marijin trg, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.**

## Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom Kongresni trg št. 19

sprejema hranilne vloge vsak **po 4<sup>3</sup>/<sub>4</sub> 0/0** to je, d-je za 200 kron  
delavnik od 9. do 12. ure 9 kron 50 vinar. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo **kot gotov denar**, ne da bi se njih obrestovanje **prekinilo.**

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kanonik **A. Kalan** l. r., predsednik.

Kanonik **J. Sušnik** l. r., podpredsednik.

**Hamburg-Amerika Linie**

Vožnja traje 6 dni  
izredna prilika za potovanje in odane

Za najnovjšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parnikih

**Amerika** 24.000 ton  
**Kaiserin Augusta-Victoria** 25.000 ton

Priznana daje zastopnik: **Fr. Seunig**, Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, središčnik v tednu.



**Pozor, kmetice in dekleta!**  
V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti na boljše sredstvo za rast las, to je **Kapillor** št. 11. Isi deluje, da postanejo lasje gosti dolgi in odstranjuje prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 2 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Juršič, lekarnar, Pakrac št. 65, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s polnim povzetjem. b 7730

**Namizno sirovo**

**maslo**

nar. čisto 10 f. zavoj gl. 5 50, smet. sir. 10 f. zavoj gl. 3 — franko. — **Wurmberg, Dzieditz** 128, Šezija.



Nikomur ne bo povedal. A: »Prosim, da bi mi izkazali dve usluge.« B: »In kateri?« A: »Posodite mi 10 kron in ne povejte nikomur, da ste mi izkazali to uslugo.« B: Obeh vam žal ne morem izpolniti, a obljubljam vam, da ne bom o tem nikomur pravil.»

**Dober odgovor.** Gospa kuharici, katera je ne more razumeti: »Sedaj pa res ne vem, ali sem jaz neumna ali vi.« Kuharica: »Nej no gredo, gospa, saj niso tako neumni, da bi si neumno kuharico izbrali.«

**Ravno tako.** Gospa, novo vstopivši služkinji: »Zapomnite si, da ne trpim nikakega ugovora!« Služkinja: »Jaz tudi ne!«



**Ako kašljate,**

če ste hripavi, zaslereni ali nahodni, ako težko dihate in se ponoči potite, je potrebno v Vaš korist, da rabite zaupanja vredno sredstvo. Kot tako se hvali **Halápi-jev lipov medeni sirup** (Rp.: Syr. thilae 300 gr) Njegov učinek pri kašlju hripavosti, zaslerenju, težki sapi, katarih, pomanjkanju teka, nočnem potenju itd. se sp. očno priznava. Vsaka steklenica 3 K. velika steklenica 5 K, 3 steklenice franko 15 K po povzetju ali če se pošlje denar napr. j. Glava za loga za Avstro Ogrsko: **Lekarna pri „apostolu“, Budimpešta, Josefaring 64/46** 2:94 20—3

**Dunajska ljudska zaloga.**

Trije udarci sezone!

Izvolite se pri naročbi sklicevati na ta inšeret!



Jopica iz pliša podložena s svilenim klotom, krasno obrobljenim ovratnikom, vatirana, reklamna cena . . . . . 7-50.



Izredno fino k ilu iz sukna, krasna izvršitev, pariški kraj črne, tegetthof-modre, sive, rujave barve . . . 6-90.

Izvirno angleško štrpac-krilo ali plesl, z lepimi našivi, brez napake vkrojena, reklamna cena . . . 2-75.

Čisto svilená bluza z bogatimi ajour-našivi v vseh barvah, senzacijska cena . . . . . 2-90.

Ob dohodu p. n. naročnikov na Dunaj se priporoča obisk našega podjetja Ustanovljeno v letu 1893. 2666 4—3

**le Dunaj VIII., Alserstrasse 63.**

Postilja se po postnem povzetju! Neprimerno se zamani! Pristno-ruski kožuhovski koljer 2-50 dolg s 6 skunks-ovimi repi, senzacijska cena . . . 3-90.

**FRANC JOZEFOVA** ura in franko veda.

**IVAN JORGO**, urar c. k. sodnijsko zaprišežen cenilec. Dunaj III/4, Rennweg Nr 75.

Zahtevajte zastoj in franko moj vel. cenik o preciz urah za tovar cene: Omega, Villodes, Intakt, Schafhauser, Oraciosa, pristne Hahn-ure od 7 gl. 50 kr. dalje

Izvozna hiša zlatnine in srebrnine, delavnic za nove ure in popravljanje, v vs-ke vrste žepne ure se dene novo pero za 40 kr. Pristna srebna remont ura od 3-90 v lje. Srebrne veriž ce o 1 gl. višje, briljantni prstan, zlate ure za gospode in dame, kot priloznostni nakup, vedno v zalogi. Največja zaloga ur na nhalo od 5 gl. višje. Dobre ure budinice 1 gl. 20 kr. Za vsako kupljeno ali popravljeno uro se jamči strogo resno, kaka goljuhja popolnoma izključena. 2744 6—2



**šivalni stroj** lep in trpežen, že od 38 kron naprej. Ceniki zast. **L. REBOLJ** zaloga šiv. strojev in koles, Kranj.

**Učenec**

se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Nekoliko zmoežen nemškega jez-ka ima prednost. Naslov: **F. S. poste restante na Biedu.** 2845 4-1

Neumljivo. Mož: »Kako je vendar to, da moja britev kar nič ne reže?« Zena: »Čudno, saj že 14 dni ž njo krompir lupim, pa vedno dobro reže!«

**Izjava.**

Podpisani izjavljam, da je vse, kar sem žaljivega govoril o kuratu in sestrah usmiljenkah c. kr. ženske kaznilnice v Begunjah, laž, da obžalujem nepremišljene besede in sem hvaležen, da se je tožba zoper mene umaknila.

V Begunjah, 16. decembra 1907.

**Julius Schiller** inspektor.

2729 1—1



Herbabsny-jev podfosforato-kisli

**apneno-železni sirup.**

Ta je že 38 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje slez, pomiruje kašelj in vsbota slast. Pospešuje prebavo in reditev. Cena steklenici K 2 50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“, DUNAJ, VII. 1. Kaiserstrasse 73—75.**

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Crnomlju, Nov. Mestu, Reki, Svobodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovecu in Veljperku.

Zaloga skoro v vseh lekarnah



Prislo smo s travog. naravnim zdravilo.

Pred poročenjem se štati.

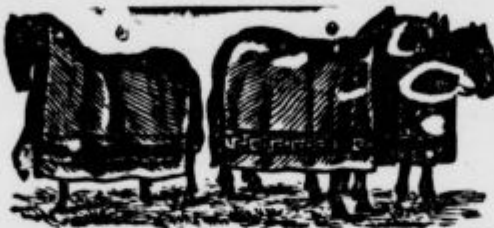
Herbabsny-jev okrepljeni

**Sarsaparilla - sirup.**

Je že 33 let uveden in najboljše preizkušen. — Izvrstno odvajalno sredstvo. Odstranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri. Cena steklenici K 1 70, po pošti 40 vin. več za zavitek. 2650 ■

**Dr. D. Bleiweis-Trsteniški**  
strokovni zdravnik  
za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu  
naznanja, da ordinira odsihdoh  
od 8. do 9. dopoldne in  
od 3. do 5. popoldne  
v Cigaletovih ulicah št. 7  
tik deželne sodnije. 2602

Tudi obrt. Ravnatelj kaznilnice, kazničen: »Zapomnite si, da mora pri nas vsak kaznjeneec delati to, česar se je izučil. V čem ste se vi vadili?« — Kaznjeneec: »V ponarejanju denarja.«



Združene tovarne za volnino prodajajo letos sopot izključno po meni okroglo 4000 kom. takorvanih

**vojaških kočev za konje**

za ceno le glđ. 2-20 komad in glđ. 4-30 za par (6 parov franko na dom) naravnost na lastnike konj. Ti debeli, trajne trepežni koci so topli kot kožuhovina, temnosivi, okoli 150 200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja. — Razločno pisana naročila, ki se izvrše le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na 2214 3

**Steiner-jevo** komisijsko razpošiljalnico združenih tovarn za koce

Dunaj, II, Taborstrasse 27 G.

Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugaja-joče se zavežem vrniti naprej poslani denar.

Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od: kobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika Kolarja Tutz, dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weichbergerja, Ilosva, Grünwalda, Zorkovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobrostany, Rosenauerja Zg. Moldava, Kahls-va Mankendorf, Schenka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlina Fohringerja in dr.

Vabljlj napis. Na nekem mostu v Ameriki je bilo zapisano sledeče: »Ta most je samo za pešce; kdor se pregreši proti temu in bi šel z vozom čez, se kaznuje, ako je belec, s 5 dolarji, ako je pa zamorec, s 25 udarci. — Polovico kazni pripade onemu, ki to naznani!«

**Rano**

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago,

ker se pe tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko odraavljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mešično viskno masilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obzreje. Ta vzdržuje rano čisto, obvaruje isto, olajšuje vnetje in bolečino, hladi in pospešuje zaceljenje.

— Razpošilja se vsak dan. —

1 pulica 70 vin., pol pulice 50 vinarjev. Proti predjačini K 3 16 se pošljeje 4 pulice, ali K 7— 10 pulic poštaine presto na vsako postajo avstro-ogrsko monarhije.

Vel deli embalaže imaje za konito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga  
**B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj**  
lekarna „pri črnem orlu“  
Praga, Malá strana; ogel Nerudove ul. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobi pri gg. lekarjih: G. Ficcoli, U. pl. Trahóczy, K. Hardtschilger, J. Kayr.

2172

**Veselo in srečno novo leto**

Zeli vsem svojim cenjenim naročnikom ter odjemalcem v mestu in na deželi in se priporoča nadaljnji naklonjenosti 2887 1—1

**K. A. KREGAR**

trgovina usnja in čevljarskih potrebščin.  
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2  
nasproti frančiškanski cerkvi.

**„Vzajemna zavarovalnica“**

Dunajska cesta 19 v Ljubljani Dunajska cesta 19

zavaruje v Medjatovi hiši v pritličju

**zavaruje**

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke
2. proti prelomom zvonov, in
3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

2962 12—8

Edina domača slovenska zavarovalnica! Svoji k svojim!

## Trgovina s klobuki in čevlji Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg 10

prilporoča svojo veliko zalogo najraznovrstnejših klobukov, člindrov in čepic, kakor tudi najtrpežnejših ter najfinejših čevljev.

Postavo zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznivo  
Edino pristen je 85 48



### Thierry-jev balzam

z zeleno oznako „redovnica“.  
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika špecijsna steklenica z patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo proti vsem še tako starim ransm, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklina vseh vrst. Cena: 9 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej. — Obe domači sredstvi sta povsod znani in sloviša kot najboljši. Naročila se nasiljavljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Brošura s šteči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah.



## Zastonj 2554

zahtevajte moj ilustrovani cenik o urah, zlatnini, srebrnini itd.

Dr. Heger, urar, juvelir in graver.  
Oslek 1. Kapučinska ul. 4 (Slavon.)



### „Kamard Line“ Trot-New York

ena pripravnost, najcenejša in najboljše pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker to ni dolgotrajne mašne vožnje po raznih težavnih, nortovarskih potovanjih, ne prenehanja in sploh nobenih potratnih stroškov med potjo. Parniki so prostorni, zračni in enaki; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojavnika daje in karte prodaja glavni zastopnik. 4004 79

Blidnji odhod iz Trsta: Alt-nia 7. jan. 1908. Lusitania 15. jan. in 22. februarja. Msuretania 11. januarja in 8. februarja. Caronia 28. januarja. Germania 8. februarja.

Andrej Odasek, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

## • Za 5 vinarjev •

ni more vsak preskrbeti prednosti pri nakupu blaga za obleko, kakoršnih sicer ni dobiti, kdor prosi po dopisnici za vposlate vzorce pri veliki trgovini bratje Lechner v Gradou, železna hiša. To ne stane nič, na izbero pa ima vsak najmoderneje blago za damske obleke črno in barvano perilno blago, posteljino, oksford, loden, sukno, vse vrste platno za perilo in posteljno opravo, in mnogo drugih predmetov, poleg cenika o vseh vrstah perila i. t. d. — Zložno si more vsak doma izbrati in potem kar najceneje izvršiti najboljši nakup. Mnogo hiš naroča že celo vrsto let vse svoje potreščine le od tam, ker so se prepričali, da ima ta strogo reelna trgovina pred očmi edino zadovoljnost svojih odjemalcev.

2026 12—

# MASTIN

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom Mastin. Previdni kmetovalci ga primeša k rmi vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pisem pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom. 187 26 24

Tovarniška zaloga: lekarnar Trnkóczy, Ljubljana.



Spotniki v Ameriko  
Kateri želijo dobro, po ceni in  
za najboljše potovalci naj se obrnejo  
na  
Simona Kmetelca  
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26  
Biskovstrun Pijavniku dojo se bresplacno

letotam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Osební kredit za uradnike, častnike, učitelje itd. Samostojni konzorciji za branilnico in predumeje uradnišk. društva dajejo po najzmernejših pogojih tudi proti daljšim odplačilom posojila na osebni kredit. Potovalci izključni. Naslovi konzorcijev se povedo brezpl. pri osrednjem vodstvu uradn. društva, Dunaj, Wipplingerstrasse 25. 2438 4

### Ceno češko posteljno perje



5 kg novega skubjenega K 9-60, boljšega K 12, — belega, ako mehkega, skubjenega K 11 ; K 24 snežnobelega, n. v. črta, skubjenega, K 30- ; K 36- . Pošljite se franko p. i. povzetju. Tudi se zamenj. ali nazaj vzame proti p. v. vrátilvi poštnih stroškov. P. a. edikt S. cheski, Lobes 150, v. Pízen, Češko.



I. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in silkanje na steklo

### Aug. Agnola,

Dunajska cesta 13a, poleg Figovca'

se prilporoča prečasniti duhovščini in p. n. slav. občinstvu za napravo cerkvenih okov s umetnim steklarstvom ali silkanje na steklo, stavenih del, naprav okvirov, itd. itd. — Ima tudi v zalogi različno porcelansko in stekleno posodo za namisje gostin in zasebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Nariši, ceniki in proračuni na zahtevo zastoj, mnoga spričevala za dobru dela so cenjenim odjemalcem v ogled na razpolago. 1907 52 2,

## Mizarskega pomočnika

sprejem v trajno delo **Jožef Vengar**, mizar **Koroška Bela št. 97**, p. Javornik, Gorenjsko. 2913 2—1

## Izjava in preklic.

Midva Ferdinand in Helena Vode sva tekem meseca novembra o obrti gospoda Andreja Mejača, trgovca z vinom v Komendi, pojavila lažnjive govorice, hoteč mu kot konkurentu škodovati na njegovi trgovini. Ker so dotične vesti neresnične, obžalujeva vse najine glede gospoda Mejača izrečene neresnične govorice in se mu zahvaljujeva, da je nama vsled najine prošnje razžalitev odpustil in da ni vložil proti nama tožbe. Zajedno obljubujeva, da ne bodeva kaj slabega govorila o gospodu Mejaču, ker ga pozna kot poštenega, vestnega in solidnega trgovca.

V Kaplji vasi pri Komendi, dne 15. decembra 1907. 2837 1—1

Ferdinand Vode,  
posestnik in trgovec z vinom.  
Helena Vode, soproga prvega.

## Dr. Kovacs-evo mazilo za roke.

V rabi nedosežno, povzročuje nežnost in belino rok v 3 dneh. — Lonček 1 K 20 v.

## „International“ odstranj. mahu

naglo in gotovo odstrani nepotrebne kocine v obrazu in po rokah. **Steklenica 6 K.** Razpošljia po povzetju lekarna pri **Mariji Pomagaj, Budapest, Liszt Ferencz-tér 20.** Dobi se v lekarnah in drogerijah.

## KAŠLJUJOČIM

otrokom in odraslim osebam

prilpusejo zdravniki zelo uspešno

## THYMOMEL SCILLAE

kot sredstvo, ki odrgava sluz, jo odvaja, ki blaži in potolažuje krčeviti kašelj in ki odstranjuje dihalne težkoče. Stotine zdravnikov so se že imenitno izrekli o hitrem učinkovanju tega sredstva, Thymomel scillae, pri oslovskem kašlju in pri drugih vrstah kašlja.

Vprašajte, prosimo zdravnika!

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko proti pošiljlatvi 2-90 K; 3 steklenice pri pošiljlatvi 7 K. 10 steklenic pri pošiljlatvi 20 K.

Izdolovanje in glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-Ja

2430 c. kr. dvorn. zalagatelja 24—1

Praga III., št. 203

Dobiva se skoraj v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva,

Izdolovatelja in na var-

stveno znamko.